

DATA A FAKTA O CIZINCÍCH V BRNĚ

2020

SocioFactor s.r.o.
www.sociofactor.eu

Dokument byl zpracován v rámci projektu „Integrace cizinců ve městě Brně“ podpořeného finančními prostředky z dotace ze státního rozpočtu na projekty obcí na podporu integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2020. Poskytovatelem prostředků ze státního rozpočtu na realizaci projektu je Ministerstvo vnitra České republiky. SocioFactor s.r.o. se do projektu zapojil jako partner Statutárního města Brna (příjemce projektu) a podílel se na projektu 10% finanční spoluúčastí.

Vydal SocioFactor s.r.o., 2020

Daliborova 631/22, Ostrava – Mariánské Hory, 709 00

<http://www.sociofactor.eu>



Předmluva

Město Brno se silně internacionalizuje. V praxi se projevující důraz na znalostní ekonomiku s významnou pozicí Brna v rámci středoevropského regionu vytváří podmínky pro ekonomický růst a rozvoj pracovních trhů, na jejichž pobídky reagují lidé z celého světa. Ti přichází na kratší či delší dobu žít do Brna. Imigrace se stala součástí dynamického rozvoje a ve městě pobývají cizinci, kteří jsou jeho obyvateli. Brno se postupně stalo jedním z nejvýznamnějších cílů imigrace v Česku a vykazuje značnou koncentraci cizinecké populace, stává se globálně dostupným a otevřeným. Vize města otevřeného, tolerantního a sociálně soudržného je velkou výzvou, možná mnohem větší, než si v současné chvíli dokážeme představit. K jejímu naplnění je potřeba formulovat promyšlenou a komplexní strategii, která se bude zabývat otázkou, zdali a jak přistoupit k integraci cizinců na úrovni města Brna. Město by mělo být tím, co lidi spojuje, nikoliv odděluje.

Na podzim roku 2020 byla Zastupitelstvem města Brna po třech letech práce odborníků a zástupců řady úřadů, organizací a širokého spektra místních aktérů integrace schválena Strategie integrace cizinců ve městě Brně 2020–2026. Její součástí bylo stanovení vize a cíle, popis souladu s dalšími dokumenty, vymezení klíčových principů jejího fungování, stanovení postupu jejího naplňování, přehled základních dat o cizincích a zejména přehled priorit a dílčích cílů. Strategie integrace ve své Prioritní oblasti B.1 Zjišťování a vyhodnocování informací a dat o cizincích uvádí: „*Strategie integrace se zakládá na datech a faktech, nikoliv na domněnkách a představách. Klade důraz na průběžné, nikoliv nárazové a příležitostné zjišťování a vyhodnocování situace v prostředí cizinců a vychází z průběžné aktualizace dat. Řídí se principy politiky evidence. Vytváří podmínky pro průběžné sbírání dat, která dává k dispozici ostatním aktérům v kvalitní a platné podobě. Vytváří podmínky jednak pro to, aby data byla zpracovávána v delším časovém horizontu, což umožňuje sledování trendů, ale i pro to, aby je bylo možné vyhodnocovat a ve srozumitelné podobě prezentovat ostatním aktérům a také veřejnosti. Zpracování dat bude založeno na odborné metodologii a vědeckých poznatcích. Data budou vytvářena prostřednictvím: a) terénní a komunitní práce, která bude zahrnovat monitoring situace v prostředí cizinců a bude využívat různé způsoby získávání a vyhodnocování informací o aktuální situaci, b) sekundární analýzy dat – data budou získávána z různých datových zdrojů (statistické zdroje Českého statistického úřadu, Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zdravotnictví, Policie ČR, Úřadu práce ČR a další) a zpracovávána do přehledné podoby k jednotlivým tématům.*“

Předkládaný dokument „Data a fakta o cizincích v Brně“ zmíněnou prioritu naplňuje. Navazuje na předchozí dokumenty a vytváří časové řady dat o cizincích. Jeho podoba byla upravena v souladu s požadavky Strategie integrace a přizpůsobena potřebám vznikajícího Akčního plánu 2021–2023.

Shrnutí: základní fakta o cizincích

- Hlavní město Praha, Středočeský kraj a Jihomoravský kraj patří dlouhodobě mezi tři kraje s nejvyšším počtem cizinců. Podle předběžných údajů zveřejňovaných Ředitelstvím cizinecké policie ČR, které přináší čtvrtletní informace o počtech cizinců, žilo k 30. 9. 2020 v hlavním městě Praze 220 707 cizinců, Středočeském kraji 87 190 cizinců a v Jihomoravském kraji 56 354 cizinců¹. (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)
- Celkový nárůst od konce roku 2017 do 30. 9. 2020 v hlavním městě Praze představuje 13,1 %. V Jihomoravském kraji přibylo 6 167 cizinců od konce roku 2017 do konce roku 2019 a dalších 3 613 cizinců v průběhu tří čtvrtletí roku 2020. V Jihomoravském kraji nárůst činí 21 %.
- V okrese Brno-město pobývaly na konci roku 2019 více než tři pětiny cizinců žijících Jihomoravském kraji (62,6 %) a podle předběžných údajů k 30. 9. 2020 dosahuje podíl cizinců žijících v Brně-městě na počtu cizinců v Jihomoravském kraji 62,1 % (35 013 z 56 354). Z hlediska státního občanství lze cizince rozdělit do dvou kategorií – na ty, kteří mají státní občanství státu EU² a ty, kteří mají státní občanství jiného státu (cizinci ze třetích zemí). Mezi cizinci žijícími v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2019 pocházelo 22 508 cizinců ze zemí EU (42,7 %) a 30 233 ze třetích zemí (57,3 %). (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)
- Počet cizinců v Brně-městě v čase narůstá. Na konci roku 2004 žilo v Brně 12 284 cizinců a na konci roku 2019 již 32 998 cizinců. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2004 – 2019).
- Cizinci tvořili na konci roku 2019 téměř 9 % obyvatel města (8,7 %; 32 998 cizinců a 381 346 obyvatel). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019; ČSÚ; Obyvatelstvo 2017 – 2019)
- V Brně-městě pobývali k 30. 11. 2020 cizinci ze 148 států. Počet zemí původu cizinců žijících v Brně se v průběhu sledovaných let 2017 až 2020 pohybuje okolo 150 států. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy 31. 12. 2017 – 2019; 30. 11. 2020).

¹ Data za rok 2020 včetně azylantů

² cizinci zemí EU včetně Islandu, Norska, Švýcarska a Lichtenštejnska se zaevidovaným pobytem na území České republiky

- Dlouhodobě je mezi cizinci v Brně vyšší podíl mužů než žen. Muži se na celkovém počtu cizinců na konci roku 2019 podíleli necelými třemi pětinami (58,3 %) a ženy více než dvěma pětinami (41,7 %). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2019)
- Podle dat Ministerstva vnitra žilo k 30. 11. 2020 v Brně 15 371 žen cizinek a 21 258 mužů cizinců. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy 30. 11. 2020)
- Cizinci žijící v Brně mají k 30. 11. 2020 nejčastěji státní příslušnost Ukrajiny (8 457 osob), Slovenska (7 879 osob), Vietnamu (2 779 osob), Ruska (2 445 osob), Rumunska (962 osob) a Indie (789 osob). Nově se mezi deset nejčastějších státních občanství zařadilo Turecko (627 osob). Seznam desíti nejčastějších státních občanství uzavírá Bulharsko (645 osob), Polsko (585 osob) a Spojené státy (573 osob). (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2018 – 2020; data k 31. 12. 2018, 2019, 30. 11. 2020)
- Nejčastějším státním občanstvím cizinců pocházejících z EU bylo k 30. 11. 2020 občanství Slovenska (7 879 osob), které výrazně převyšuje ostatní státní občanství. Na druhém místě se v kategorii cizinců ze zemí EU umístili státní občané Rumunska (962 cizinců), dále Bulharska (645 osob), Polska (585 osob) a Velké Británie (524 osob). Počet cizinců z dalších států EU žijících v Brně byl nižší než 500 osob. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2020; data k 31. 10. 2020)
- Dlouhodobě patří mezi první tři nejčastější státní občanství cizinců ze třetích zemí občanství Ukrajiny, Vietnamu a Ruska a na čtvrtém místě se již déle než čtyři roky umísťuje Indie. K 30. 11. 2020 se na pátém místě umístilo nově Turecko, jehož státních občanů v Brně od 31. 12. 2019 přibýlo z 387 osob na 627 osob (o 240 osob). (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2017 – 2020; data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 11. 2020)
- Ve školním roce 2019/20 navštěvovalo mateřské školy 545 cizinců. Z celkového počtu všech dětí v mateřských školách představovali cizinci 4 %. Více než devět desetin z nich mělo trvalý pobyt (91 %, 496 dětí). Cizinců s přechodným typem pobytu bylo 45 (8 %) a azylanti byli 4 (1 %). Dívky představovaly bezmála polovinu dětí cizinců v MŠ (49,4 %, 269 dětí). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Mezi cizinci nejnavštěvovanější mateřské školy v Brně-městě ve školním roce 2019/20 patřily školy vedené na adrese Rybníček 329/9 (25 dětí), Jihomoravské náměstí 1296/4 (20 dětí), Křenová 300/76a (15 dětí) a Hněvkovského 71/62 (12 dětí). Následují mateřské školy na adrese Nádvoří 704/3, Kneslova 701/7 a Černopolní 788/3a, které navštěvuje shodně 10 dětí-cizinců. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)

- Základní školy v Brně ve školním roce 2019/20 navštěvovalo 1 253 cizinců, kteří tak představují 4 % žáků základních škol. Sedm desetin žáků-cizinců disponovalo trvalým pobytem (70,1 %, 878 žáků), bezmála tři desetiny přechodným typem pobytu (28,5 %, 357 žáků) a 18 žáků mělo udělen azyl (1,4 %). Téměř dvě třetiny žáků-cizinců docházely na 1. stupeň základních škol (62 %, 775 žáků), a více než třetina navštěvovala 2. stupeň (38 %, 478 žáků). Necelou polovinu žáků-cizinců představovaly dívky (49 %, 615 dívek). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Mezi tři nejčastější státní občanství cizinců na základních školách ve školním roce 2019/20 patřila státní občanství Ukrajiny (386 žáků), Vietnamu (250 žáků) a Slovenska (213 žáků). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Mezi tři cizinci nejnavštěvovanější základní školy patřily v roce 2019/20 školy vedené na adresách Staňkova 327/14 (237 žáků), Jihomoravské náměstí 1089/2 (57 žáků) a Kneslova 697/28 (50 žáků). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Ve školním roce 2019/20 navštěvovalo střední školy v Brně 614 cizinců, kteří představovali 2,4 % všech žáků středních škol. Téměř sedm desetin z nich mělo trvalý pobyt (69,5 %; 427 žáků), cizinců s přechodným pobytem byly tři desetiny (30 %; 184 žáků) a azylanti představovali 0,5 % žáků-cizinců středních škol (3 žáci). Denní formy vzdělávání ve školním roce 2019/20 využívalo 97,4 % cizinců (598 žáků), zbylá 2,6 % využívají ostatní formy vzdělávání (16 žáků). Téměř čtyři pětiny cizinců se vzdělávalo v maturitním vzdělávacím programu (79 %; 487 žáků) a o málo více než pětina v nematuritním vzdělávacím programu (21 %; 127 žáků). Podíl dívek a chlapců byl stejný, obě pohlaví se na počtu žáků-cizinců podílela polovinou (50 % a 50 %). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Mezi tři nejčastější státní občanství ve školním roce 2019/20, stejně jako v letech předchozích, patřilo státní občanství Ukrajiny (208 žáků) Slovenska (134 žáků) a Vietnamu (103 žáků). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)
- Mezi tři cizinci nejnavštěvovanější střední školy ve školním roce 2019/20 2017/18 patřily v Brně-městě školy vedené na adresách Střední 552/59 (43 žáků), Pražská 636/38b (41 žáků) a Charbulova 1072/106 (39 žáků). Tyto tři školy patří ve sledovaných letech 2017/18 až 2019/20 k cizinci nejnavštěvovanějším středním školám, ačkoliv se jejich vzájemné pořadí proměňuje. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)
- Vysoké školy s místem výuky v okrese Brno-město evidovaly v akademickém roce 2019/20 celkem 60 388 studentů, z nichž cizinci představovali více než jednu pětinu

(22,2 %, 13 430 osob). Stejně jako v předešlých letech navštěvovali studenti-cizinci častěji veřejné školy (97,4 %, 13 085 osob), soukromé školy navštěvovalo pouze 2,6 % cizinců-studentů (345 osob). Muži byli mezi studenty-cizinci v roce 2019/20 zastoupeni více než polovinou (51,4 %, 6 909 osob) a ženy představovaly necelou polovinu (48,6 %, 6 521 osob). Zároveň je zajímavé, že zatímco cizinců v čase narůstá, u českých studentů sledujeme při srovnání let 2017/18 až 2019/20 pokles o 2 278 osob (4,6 %). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR, akademický rok 2017/18 – 2019/20)

- Mezi studenty vysokých škol, kteří jsou cizinci, vévodili v akademickém roce 2019/20 občané Slovenska (72,9 %; 9 796 osob). Druhým nejpočetněji zastoupeným státním občanstvím bylo státní občanství Ruska (5,2 %; 708 osob) a třetím Ukrajiny (3,3 %; 449 osob). Více než 100 vysokoškolských studentů jsme zaznamenali se státním občanstvím Německa (1,7 %; 227 osob), Kazachstánu (1,5 %; 205 osob), Běloruska (1,1 %; 144 osob) a Indie (0,9 %; 122 osob). Mezi deset nejčastějších občanství cizinců studujících na vysokých školách dále patří státní občanství Velké Británie (0,7 %; 96 osob), Kypru (0,7 %; 94 osob), Ghany (0,7 %; 92 osob). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2019/20)
- Třemi cizinci nejnavštěvovanějšími vysokými školami v Brně byly v akademickém roce 2019/20 Masarykova univerzita (6 775 osob), Vysoké učení technické v Brně (4 006 osob) a Mendelova univerzita (1 484 osob). Tyto tři vysoké školy pojmuly, stejně jako v předchozích dvou letech, 91 % zahraničních studentů. (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR, akademický rok 2017/18 – 2019/20)
- Podle dat Úřadu práce ČR k 30. 6. 2020 dosáhlo 10 787 cizinců registrovaných Úřadem práce v okrese Brno-město nejvyššího dosažitelného vzdělání (zahrnuje magisterské/inženýrské a vyšší). Představovali o málo více než čtvrtinu cizinců registrovaných Úřadem práce (25,3 %).
- Úřadem práce v Brně-městě bylo v polovině roku 2020 (k 30. 6.) v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 registrováno 17 221 cizinců. V polovině roku 2020 představovali více než čtyři pětiny cizinců registrovaných v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 cizinci ze zemí EU³ (80,6 %, 13 882 osob) a necelou pětinu cizinci ze třetích zemí (19,4 %, 3 339 osob). Procentuální zastoupení žen a mužů v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3, zůstalo po sledovanou dobu (od konce roku 2017) shodné – muži jsou zastoupeni téměř dvěma třetinami (65 %) a ženy více než jednou třetinou (35 %). Státům, odkud pocházejí cizinci registrovaní v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 nejčastěji,

³ Včetně Islandu, Norska, Lichtenštejnska a Švýcarska

po celou sledovanou dobu dominuje Slovensko. Počet občanů Slovenska ve zmíněných kategoriích od konce roku 2017 do poloviny roku 2020 stoupl o 2 148 osob. Na druhém místě se umisťují státní občané Rumunska, jejichž počet se za stejné období snížil o 16 osob. Třetí místo zaujímají státní občané Ruska, kterých od konce roku 2017 do půlky roku 2020 ve zmíněných kategoriích přibylo o 125 osob. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 a 30. 6. 2019)

- Na konci roku 2019 bylo v brněnských vazebních věznicích a věznicích evidováno 52 cizinců, kteří byli obviněni (52 mužů a 1 žena). Všech 52 obviněných cizinců bylo dospělých, žádný z nich nebyl mladistvý. Ke shodnému datu bylo v brněnských vazebních věznicích a věznicích evidováno 16 odsouzených cizinců. Všichni odsouzení cizinci byli dospělí muži. (ČSÚ; Kriminalita cizinců, Odsouzení cizinci, Obvinění cizinci k 31. 12. 2019)
- V průběhu roku 2019 bylo v ČR odsouzeno 55 505 osob, z nichž 10,5 % představovali cizinci. (ČSÚ; Kriminalita cizinců; Stíhané, obžalované a odsouzené osoby podle státního občanství, 2019)
- Za rok 2019 bylo v Jihomoravském kraji evidováno Policií ČR 19 757 kriminálních skutků. Objasněno z nich bylo 9 849 skutků, přičemž 8,9 % z nich (881 skutků) bylo spácháno cizinci. (PČR; Statistické přehledy kriminality k 31. 12. 2018, 2019)
- Na konci června 2020 bylo Úřadem práce města-Brna registrováno 42 606 cizinců, přičemž jen o málo více než dvě třetiny z nich představovali cizinci ze zemí EU/EHP či Švýcarska (67,6 %, 28 808 osob), více než pětinu tvořili cizinci mimo EU/EHP a Švýcarsko nepotřebující povolení (21,6 %, 9 220 osob) a zbylou přibližně desetinu zastupovali cizinci s povolením (10,8 %, 4 578 osob). Mezi cizinci registrovanými Úřadem práce početně převažovali muži, kterých byly téměř dvě třetiny (61,9 %, 26 358 osob), žen bylo více než jedna třetina (38,1 %, 16 248 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- V polovině roku 2020 měla téměř polovina cizinců registrovaných Úřadem práce státní občanství Slovenska (47 %, 20 171 osob). Druhým nejčetnějším státním občanstvím bylo občanství Ukrajiny (16 %, 6 735 osob) a třetí nejpočetnější byli státní občané Rumunska (5 %, 2 195 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- V polovině roku 2020 bylo podle kategorií CZ-ISCO nejvíce cizinců evidováno v kategorii druhé – specialisté (11 559 osob) a v kategorii deváté – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (9 250 cizinců). Třetí nejpočetnější kategorií byla kategorie třetí – techničtí a odborní pracovníci (4 866 osob) a čtvrtou kategorie – úředníci (4 833 osob).

- Bezmála dvě třetiny cizinců (65,9 %, 28 062 osob), kteří byli k 30. 6. 2020 registrováni Úřadem práce, dosáhli vzdělání s maturitou nebo vyššího (úplné střední všeobecné nebo odborné s maturitou, vyšší odborné, bakalářské, magisterské, doktorské). Vzdělání bez maturity (bez vzdělání, neukončené základní a základní, nižší střední nebo střední s výučním listem, střední bez maturity) dosáhla téměř třetina z nich (32,6 %, 13 883 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- Na konci června 2020 bylo v okrese Brno-město registrováno 4 621 cizinců s živnostenským oprávněním, z nichž více než sedm desetin představují muži (71,8 %, 3 320 mužů) a necelé tři desetiny ženy (28,2 %, 1 301 osob). Počet cizinců s živnostenským oprávněním meziročně narůstal, od konce roku 2017 do poloviny roku 2020 se jejich počet zvýšil o 441 osob (ze 4 180 osob na konci 2017 na 4 621 osob v červnu 2020). (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 – 2019 a 30. 6. 2020; ČSÚ - Cizinci s platným živnostenským oprávněním)
- Občané Slovenska byli v Brně-městě k 31. 12. 2019 nejčastějšími držiteli živnostenského oprávnění (37,1 %, 1 691 osob), následovali je občané Ukrajiny (21,4 %, 976) a Vietnamu (15,3 %, 696 osob).
- V průběhu roku 2019 bylo v Jihomoravském kraji zaznamenáno 5 955 hospitalizací cizinců, z čehož více než polovinu představovaly hospitalizace žen (53 %, 3 164 osob) a méně než polovinu hospitalizace mužů (47 %, 2 791 osob). Téměř tři pětiny hospitalizací představují hospitalizace cizinců ze zemí EU (59 %, 3 536 osob) a o málo více než dvě pětiny hospitalizace cizinců z ostatních zemí (41 %, 2 419 osob). Nejvíce hospitalizací v roce 2019 se týká cizinců ve věku 20 – 39 let, jejichž podíl na celkovém počtu hospitalizovaných cizinců dosahoval více než dvou pětín (41 %; 2 441 případů). (ÚZIS ČR, Roční výkaz; data k 31. 12. 2019)⁴
- Zdravotní péči v Jihomoravském kraji v roce 2019 čerpalo 20 074 cizinců. Téměř tři pětiny z nich byly ze zemí EU (59 %; 11 874 osob) a o málo více než dvě pětiny z ostatních zemí (41 %; 8 200 osob). Cizinci ze zemí EU v roce 2019 nejčastěji hradili poskytnutou zdravotní péči ze zahraničního pojištění (57,9 %; 6 876 osob) či využili možnost platby v hotovosti (36,8 %; 4 369 osob). Cizinci pocházející ze zemí mimo EU preferovali úhradu v hotovosti (39,6 %; 3 246 osob) nebo prostřednictvím smluvního pojištění v ČR (34,6 %; 2 843 osob). (ÚZIS ČR, Roční výkaz; data k 31. 12. 2019)

⁴ Data z NRHOSP se týkají pouze hospitalizovaných cizinců a byla zahrnuta všechna lůžková zařízení se sídlem v okrese Brno-město. NRHOSP nerozlišuje způsob úhrady péče a zahrnuje primárně péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění.

- Nejvíce cizinců žilo k 1. 1. 2020 v městské části Brno-střed (9 092 osob). Více než tři tisíce cizinců pobývalo v městské části Brno-sever (3 899 osob) a v části Brno-Královo Pole (3 789 osob). (MVČR; Informativní počet cizinců v obcích a městských částech 2020; k 1. 1.)
- Cizinci ve městě Brně pocházejí z více než tří pětín ze zemí mimo EU (62,4 %; 20 603 osob) a necelé dvě pětiny z nich má státní občanství některého ze států EU (37,6 %; 12 395 osob). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)
- Na území města Brna bylo k 30. 11. 2020 evidováno 22 401 cizinců s přechodným typem pobytu a 14 222 cizinců s trvalým pobytem. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2020, k 30. 11.)

Obsah

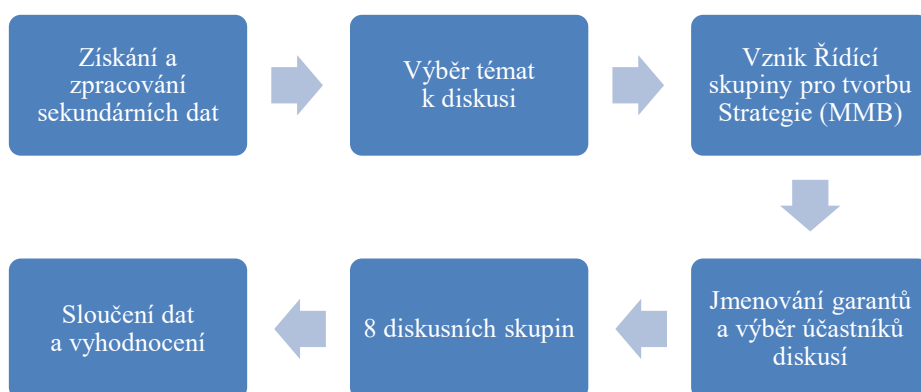
Předmluva.....	1
Shrnutí: základní fakta o cizincích	2
Úvod: od domněnek k datům	10
Cizinci ve městě: základní fakta.....	14
1.1 Cizinci v krajích a okresech v ČR.....	15
1.2 Vývoj počtu cizinců v Brně-městě.....	18
1.3 Cizinci v Brně-městě podle pohlaví a věku	19
1.4 Cizinci v Brně-městě podle státní příslušnosti.....	22
Vzdělávání dětí cizinců do 18 let věku – vzdělávání na MŠ, ZŠ a SŠ.....	26
2.1 Mateřské školy.....	26
2.2 Základní školy.....	28
2.3 Střední školy	30
Vzdělávání dospělých cizinců a kvalifikování cizinci v Brně.....	33
3.1 Vzdělávání dospělých cizinců – vysoké školy.....	33
3.2 Vysoce kvalifikování cizinci a expatrioti	36
Rozvíjení vzájemných vztahů	39
Prevence negativních sociálních jevů a dopadů migrace	42
Ekonomická soběstačnost cizinců	44
Zdraví jako hodnota.....	52
Bydlení a veřejný prostor	55
Seznam grafů, tabulek a map	59

Úvod: od domněnek k datům

Téma migrace se stalo novou veřejnou agendou, která překročila hranice expertních světů. Během téměř tří polistopadových dekád bylo stále zřejmější, že se Česká republika řadí k zemím s kladným migračním saldem. S některými výjimkami a poklesy platí, že počty cizinců v Česku stoupaly a v roce 2017 překročily hranici půl milionu osob. Imigrace se Brnu nevyhýbala, právě naopak. Město se stalo jedním z významných cílů, které přitahuje různorodé kategorie pracovních migrantů. Tzv. migrační krize otevřela diskusi o otázkách migrace, která se stala zcela veřejnou a politickou. V průběhu diskusí a utváření veřejných politik a lokálních integračních politik zjišťujeme, jak máme k dispozici zoufale málo dat a údajů o předmětu našich diskusí – o cizincích samotných. Naplnění vizí města Brna jako mezinárodního a soudržného se neobejde bez věcné diskuse ohledně formování smysluplných a efektivních strategií a politik, které budou reagovat na přítomnost cizinců ve městě a současně se zabývat kvalitou života všech obyvatel. Takovéto strategie ale nelze vytvářet na základě domněnek a přesvědčení. Musí vycházet ze znalostí a poznání, které se opírají o fakta a data. V zahraničí je takováto politika označována jako politika evidence. Zakládá se na přístupu, který zdůrazňuje důležitost vědeckých poznatků, které jsou dosaženy díky použití metodologie, a jejich následné uplatnění při tvorbě politik.

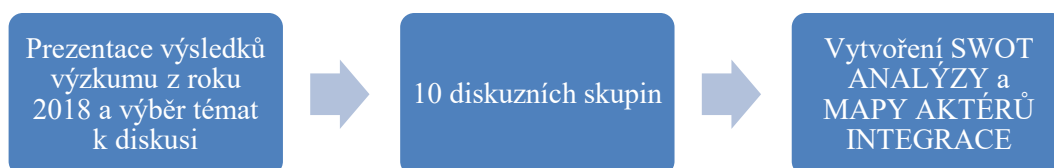
Prvním krokem ke smysluplné strategii a zajištění této „evidence“ je shrnutí základních dat a faktů o cizincích, které přináší následující text. Vznikly ve tříletém procesu, a to na základě vyhodnocení dvou klíčových zdrojů. Prvním byly statistické zdroje Českého statistického úřadu, Ministerstva vnitra, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zdravotnictví, Policie ČR, Úřadu práce ČR a mnohé další. Druhým byli experti, kteří se při svém působení setkávají s cizinci a v rámci diskusních skupin se podělili o své zkušenosti a znalosti. V rozmezí dubna až června roku 2018 byla vybírána témata pro diskuse na základě průběžně získávaných sekundárních dat, sestaveny anotace a proběhla příprava diskusních skupin. V červnu a červenci roku 2018 vznikala na Magistrátu města Brna Řídící skupina pro tvorbu Strategie, která následně jmenovala garanty skupin, s jejichž pomocí byli do diskusních skupin zváni experti z různých oblastí. Poté proběhlo prvních osm moderovaných skupinových rozhovorů, kterých se účastnilo více než 80 účastníků. Jejich výsledky byly začleněny do kontextu průběžně zpracovávaných sekundárních dat.

Obrázek 1: Schéma postupu tvorby dat v roce 2018



V roce 2019 došlo k restrukturalizaci diskusních skupin, proběhlo 10 skupinových setkání a počet účastníků moderovaných diskusí se rozrostl na 143 účastníků.

Obrázek 2: Schéma postupu tvorby dat v roce 2019



Rok 2020 přinesl ve vztahu k procesu tvorby integračních strategií ve městě Brně novou výzvu v podobě pandemie COVID-19. Vzhledem k omezenému osobnímu kontaktu osob spojenému se snahou zpomalit šíření nemoci, nebylo možné uspořádat diskusní skupiny v klasickém formátu tak, jak tomu bylo v předešlých letech. Přesunuly se tedy do online prostoru. Uskutečnilo se 16 setkání, jejichž cílem byla definice klíčových problémů a jejich příčin ve vztahu ke strategii integrace cizinců ve městě Brně a návrh opatření a aktivit k jejich řešení. Oslovili jsme znovu všech 143 aktérů integrace, z nichž se v tomto roce zapojilo 61 osob. Participující aktéři byli stejně jako v předešlém roce rozděleni do 8 tematických skupin, kterými jsou: (1) Adaptace dětí cizinců po nástupu do školy, zorientování rodičů a rozvoj komunikace s rodiči dětí; (2) Podpora školy a pedagogů pro zvládnutí specifík pedagogické práce, systémová řešení problémů na půdě školy; (3) Podpora rozvoje a využívání schopností, dovedností a kvalifikace cizinců ve městě, využití potenciálu cizinců; (4) Adaptace nově přichozích – odstraňování jazykových a informačních bariér, možnosti osvojování jazyka; (5) Integrace cizinců na trhu práce; (6) Rozvoj dovedností veřejných institucí v komunikaci

s cizinci; (7) Zvýšení zdravotní gramotnosti cizinců a informovanosti o péči o zdraví a (8) Systematická práce s aktéry integrace, rozvoj kompetencí a schopnosti spolupracovat, role poradního orgánu a posílení jeho legitimacy. Logika setkávání diskuzních skupin byla následující: každá z nich byla seznána dvakrát, přičemž na začátku každého z prvních setkání byla prezentována Strategie integrace cizinců ve městě Brně 2020-2026, poté byl aktérům integrace poskytnut prostor k diskusi. Zbytek setkání byl věnován definici problematických míst integračních strategií ve vztahu k tematickému zaměření skupiny. Následné druhé setkání bylo věnováno formulaci aktivit, které pomohou zlepšit (či vyřešit) problémy v rámci každého z témat. Výsledkem setkání byly mentální mapy problémů a jejich příčin, které vznikly během každého z prvních setkání, a návrhů aktivit. Oboje sloužilo jako podklad pro vytvoření prvního z akčních plánů pro naplnění Strategie integrace cizinců ve městě Brně.

Struktura zprávy a poděkování

Struktura zprávy Data a fakta o cizincích v Brně shrnuje výsledky analýzy sekundárních statistických dat o cizincích žijících ve městě. Výsledky jsou řazeny podle jednotlivých témat, přičemž byla vybrána taková data, která jsou pro dané téma nejdůležitější.

Děkujeme všem poskytovatelům statistických dat a pracovníkům Magistrátu města Brna.

Cizinci ve městě: základní fakta

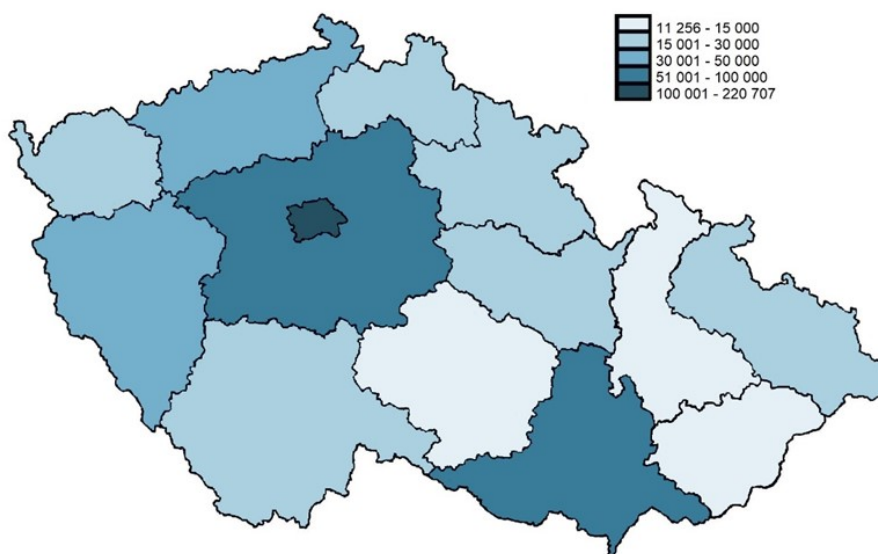
V této kapitole je nejdříve vymezeno, kdo je cizincem. Následně jsou uvedena základní přehledová data o cizincích žijících v okrese Brno-město.

Kdo je cizinec?

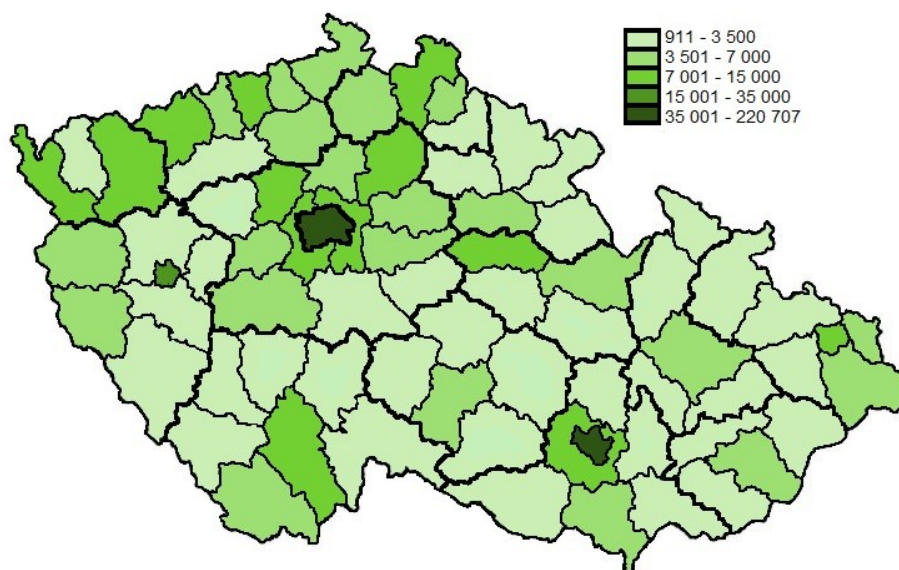
- Vymezení cizince je ukotveno v české legislativě (zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky), řídí se jím i metodiky statistického vykazování počtu cizinců na území Česka.
- Za cizince je považována fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, dále osoby bez státního občanství a rovněž osoby s více občanstvími, z nichž žádné není českým státním občanstvím.
- Užší vymezení cizince vycházející z legislativy odkazuje k imigraci, která má mezinárodní charakter, a k imigrantům, kteří přicházející do země za účelem pobytu dlouhodobějšího charakteru. Jeho součástí tudíž nejsou např. turisté, krátkodobě pobývající osoby (návštěva přátel, sportovní události, kratší léčba v lázních), ani ti, jejichž pobyt je sice dlouhodobý, ale nedisponují potřebným povolením k pobytu (jsou „ilegální“).
- Zákon rozlišuje následující tři dílčí kategorie cizinců pobývajících v Česku. Jsou to a) občané zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu a Lichtenštejnska (zkráceně občané EU a jejich rodinní příslušníci), b) občané zemí mimo EU (tzv. občané ze „třetích zemí“) a c) ostatní cizinci (bez ohledu na státní příslušnost).

1.1 Cizinci v krajích a okresech v ČR

Mapa 1: Cizinci v krajích ČR, 2020 (30. 9.)



Mapa 2: Cizinci v okresech ČR, 2020 (30. 9.)



- **Hlavní město Praha, Středočeský kraj a Jihomoravský kraj patří dlouhodobě mezi tři kraje s nejvyšším počtem cizinců.** Na konci roku 2019 žilo v hlavním městě Praze 210 483 Cizinců, ve Středočeském kraji 81 944 cizinců a v Jihomoravském kraji 52 741 cizinců⁵. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání k 31. 12. 2019)

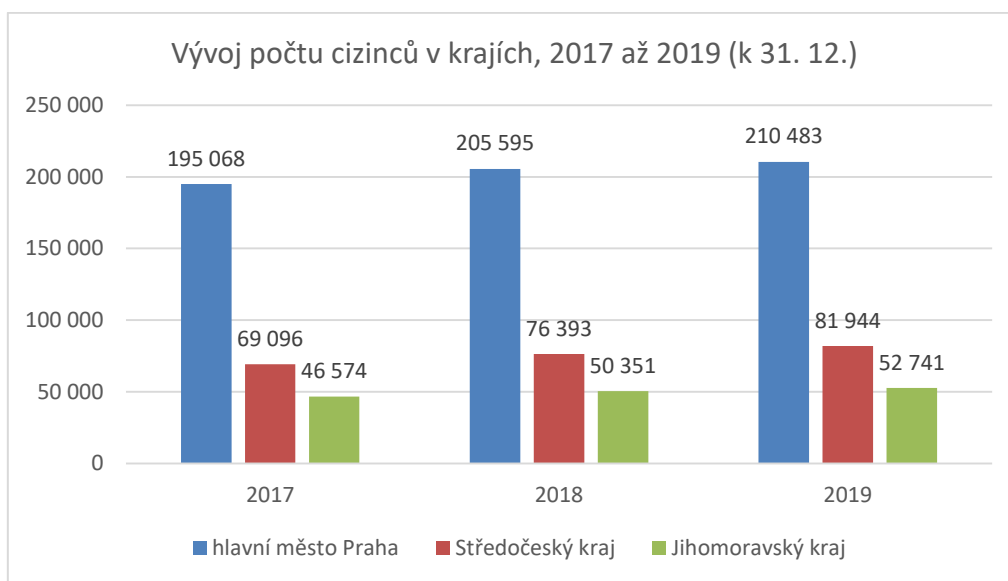
⁵ Data bez azylantů

Podle předběžných údajů zveřejňovaných Ředitelstvím cizinecké policie ČR, které přináší čtvrtletní informace o počtech cizinců, žilo k 30. 9. 2020 v hlavním městě Praze 220 707 cizinců, Středočeském kraji 87 190 cizinců a v Jihomoravském kraji 56 354 cizinců⁶. (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)

- **Vývoj počtu cizinců ve třech krajích s jejich nejvyšším početním zastoupením mezi roky 2017 až 2019 nám prozrazuje, že v nich cizinců každoročně přibývá.** Pokud vezmeme v úvahu také předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR, pak je zřejmé, že k nárůstu počtu cizinců docházelo také v průběhu roku 2020.

Při srovnání dat z konce roku 2017 a 2019 se počet cizinců v hlavním městě Praze zvýšil o 15 415 osob a podle předběžných výsledků k 30. 9. 2020 o dalších 10 224 osob. Celkový nárůst od konce roku 2017 do 30. 9. 2020 v hlavním městě Praze představuje 13,1 %. Ve Středočeském kraji činí rozdíl v počtu cizinců 12 848 osob (2017 až 2019), a za devět měsíců roku 2020 přibylo předběžně 5 246 cizinců. Nárůst při srovnání konce roku 2017 a 30. 9. 2020 dosahuje 26,2 %. **V Jihomoravském kraji přibylo 6 167 cizinců od konce roku 2017 do konce roku 2019 a dalších 3 613 cizinců v průběhu tří čtvrtletí roku 2020. V Jihomoravském kraji nárůst činí 21 %.** (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání k 31. 12. 2017 – 2019); (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)

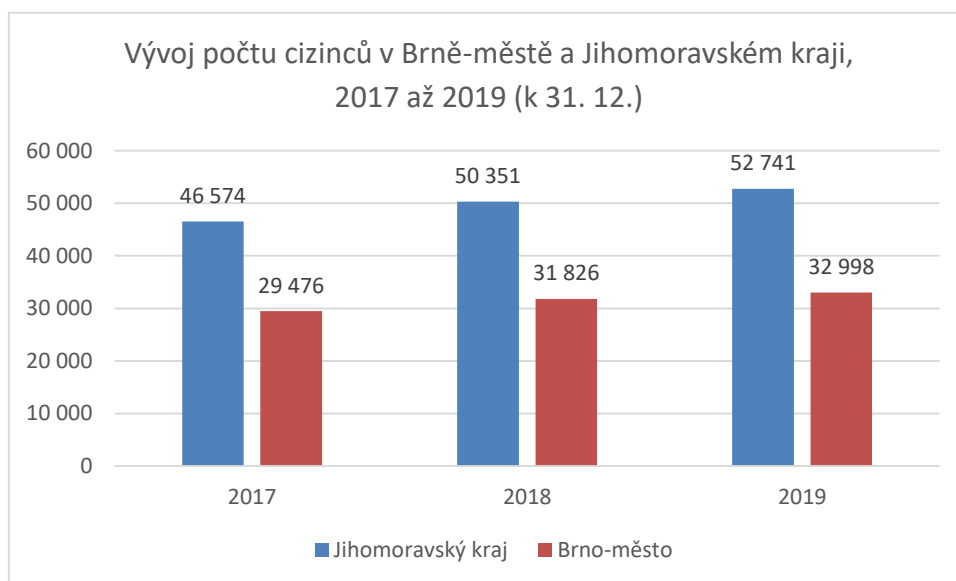
Graf 1: Vývoj počtu cizinců ve třech krajích ČR s nejvyšším počtem cizinců, 2017 – 2020 (k 31. 12.)



⁶ Data za rok 2020 včetně azylantů

- **V okrese Brno-město pobývaly na konci roku 2019 více než tři pětiny cizinců žijících v Jihomoravském kraji (62,6 %) a podle předběžných údajů k 30. 9. 2020 dosahuje podíl cizinců žijících v Brně-městě na počtu cizinců v Jihomoravském kraji 62,1 % (35 013 z 56 354).** Na konci roku 2017 žilo v Brně 63,3 % cizinců Jihomoravského kraje, rozdíl v průběhu posledních tří let je tedy jen minimální. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání k 31. 12. 2017 – 2019); (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)
- **Na konci roku 2019 žilo v Brně 32 998 cizinců a podle předběžných údajů k 30. 9. 2020 již 35 013 cizinců.** Při srovnání stavu na konci let 2017 a 2019 se počet cizinců zvýšil o 3 522 a za první tři čtvrtletí roku 2020 o dalších 2 015 cizinců. **Celkem tedy za sledované období vzrostl počet cizinců v Brně-městě o 5 537 osob, což představuje 18,8 % nárůst.** (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání k 31. 12. 2017 – 2019); (ČSÚ; Předběžné údaje zveřejňované Ředitelstvím cizinecké policie ČR k 30. 9. 2020)

Graf 2: Vývoj počtu cizinců v Brně-městě a Jihomoravském kraji, 2017 – 2020 (k 31. 12.)



- **Z hlediska státního občanství lze cizince rozdělit do dvou kategorií – na ty, kteří mají státní občanství státu EU⁷ a ty, kteří mají státní občanství jiného státu (cizinci ze třetích zemí).** Mezi cizinci žijícími v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2019 pocházelo 22 508 cizinců ze zemí EU (42,7 %) a 30 233 ze třetích zemí (57,3 %). Tento podíl, tedy o málo více než dvě pětiny cizinců ze zemí EU a necelé tři pětiny ze zemí mimo EU, je srovnatelný

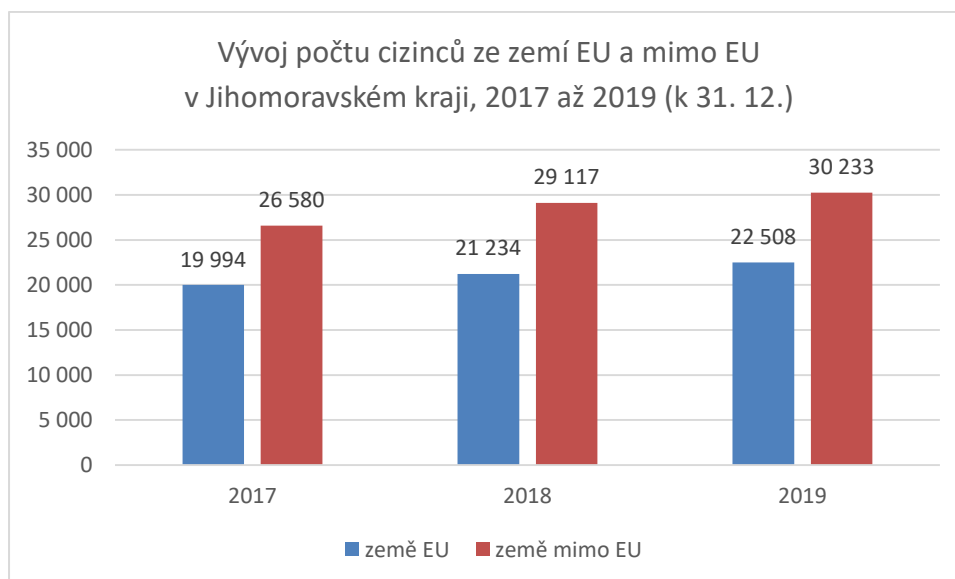
⁷ cizinci zemí EU včetně Islandu, Norska, Švýcarska a Lichtenštejnska se zaevidovaným pobytem na území České republiky

ve všech sledovaných letech 2017 až 2019 (k 31. 12.). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)

V Jihomoravském kraji na konci roku 2017 žilo 19 994 cizinců ze zemí EU. O dva roky později (31. 12. 2019) bylo evidováno 22 508 cizinců ze zemí EU. Nárůst cizinců ze zemí EU dosáhl ve sledovaném období 2 514 osob, přibylo jich tedy o více než desetinu (12,6 %). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)

Počet cizinců ze třetích zemí žijících v Jihomoravském kraji stoupl z 26 580 osob v roce 2017 na 30 233 osob v roce 2019 (k 31. 12.). Přibylo tedy 3 653 cizinců ze třetích zemí, což představuje nárůst o 13,7 %. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)

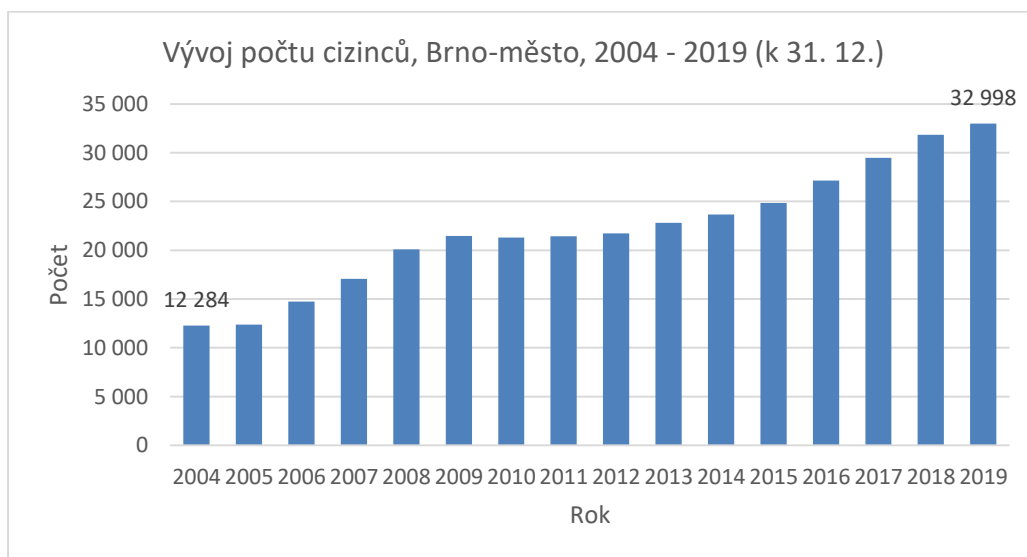
Graf 3: Vývoj počtu cizinců ze zemí EU a mimo EU v Jihomoravském kraji, 2017 – 2019 (k 31. 12.)



1.2 Vývoj počtu cizinců v Brně-městě

- **Počet cizinců v Brně-městě v čase narůstá.** Dlouhodobý vývoj jejich počtu ukazuje následující graf a je patrné, že v posledních patnácti letech jich přibylo o více než 20 tisíc (20 714 osob). **Na konci roku 2004 žilo v Brně 12 284 cizinců a na konci roku 2019 již 32 998 cizinců.** (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2004 – 2019).

Graf 4: Vývoj počtu cizinců v Brně-městě v letech 2004 až 2019 (k 31. 12.)



- **Cizinci tvořili na konci roku 2019 téměř 9 % obyvatel města (8,7 %; 32 998 cizinců a 381 346 obyvatel).** O dva roky dříve, k 31. 12. 2017 jejich podíl dosahoval 7,8 %. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel vzrostl v průběhu let 2018 a 2019 o necelé 1 % (0,9 %). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019); (ČSÚ; Obyvatelstvo 2017 – 2019)
- **V Brně-městě pobývali k 30. 11. 2020 cizinci ze 148 států. Počet zemí původu cizinců žijících v Brně se v průběhu sledovaných let 2017 – 2020 pohybuje okolo 150 států.** (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy 31. 12. 2017 – 2019; 30. 11. 2020).

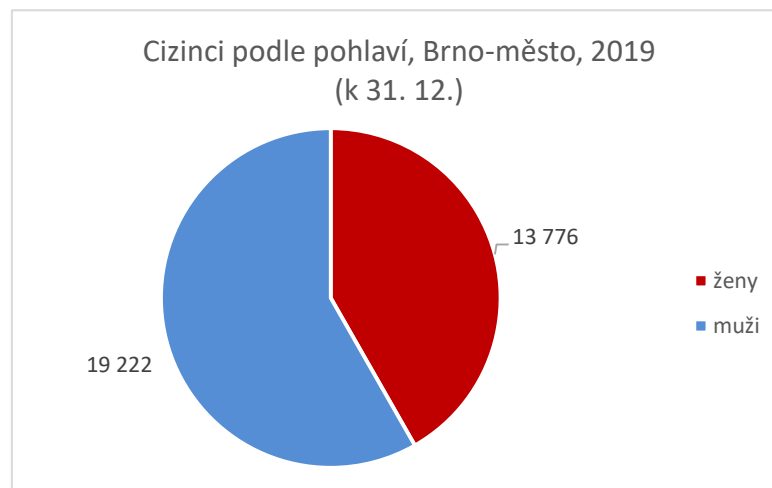
1.3 Cizinci v Brně-městě podle pohlaví a věku

- **Dlouhodobě je mezi cizinci v Brně vyšší podíl mužů než žen. Muži se na celkovém počtu cizinců na konci roku 2019 podíleli necelými třemi pětinami (58,3 %) a ženy více než dvěma pětinami (41,7 %).** Po dobu posledních pěti let se podíl mužů a žen příliš neliší, podíl mužů se pohyboval v rozmezí 57,1 % až 58,3 % a podíl žen 41,7 % až 42,9 %. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2015 – 2019)

K 31. 12. 2019 žilo v Brně 13 776 žen cizinek a 19 222 mužů cizinců. V průběhu let 2014 až 2018 vždy meziročně přibylo procentuálně více žen (o 5 % až 10 %) než mužů (o 3 % až 8 %). V roce 2019 se tento trend zastavil – počet žen se oproti stavu k 31. 12. 2018 zvýšil pouze o 1 % a počet mužů vzrostl o 6 %. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2014 – 2019) **Podle dat Ministerstva vnitra žilo k 30. 11. 2020 v Brně 15 371 žen**

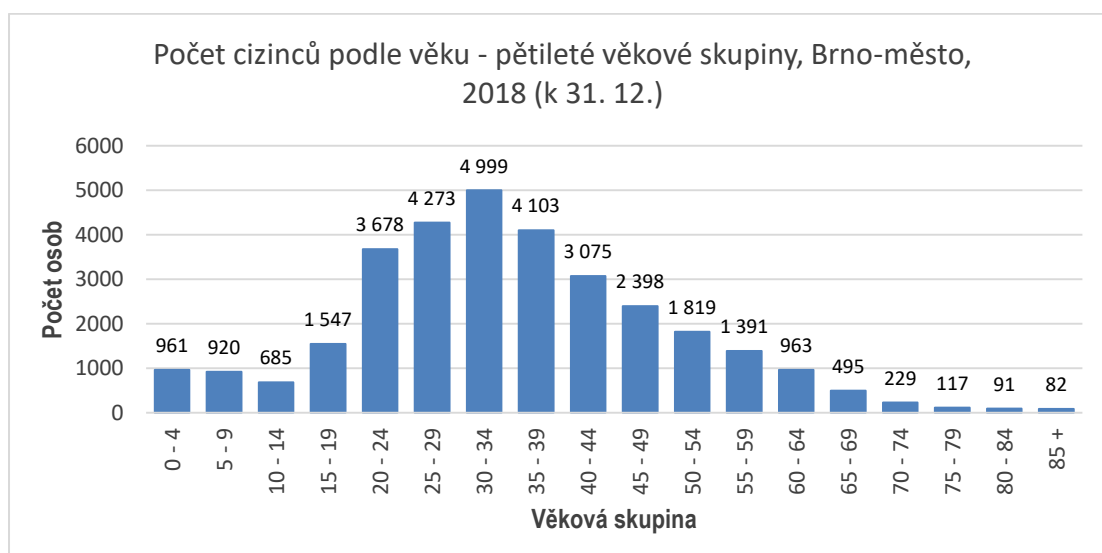
cizinek a 21 258 mužů cizinců. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy 30. 11. 2020)

Graf 5: Cizinci podle pohlaví, Brno-město, 2019 (k 31. 12.)



- Nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií cizinců byli na konci roku 2018 cizinci ve věku 30 – 34 let, kterou zastupovalo 4 999 osob. Druhou nejčetnější kategorií byly osoby ve věku 25 – 29 let, která čítala 4 273 osob. Na třetí pozici se zde umísili cizinci ve věkové kategorii 35 – 39 let, jejichž počet dosahoval 4 103 osob. (ČSÚ, Cizinci podle věku, státního občanství a pohlaví k 31. 12. 2018)

Graf 6: Počet cizinců podle věku – pětileté věkové skupiny, Brno-město, 2018 (k 31. 12.)

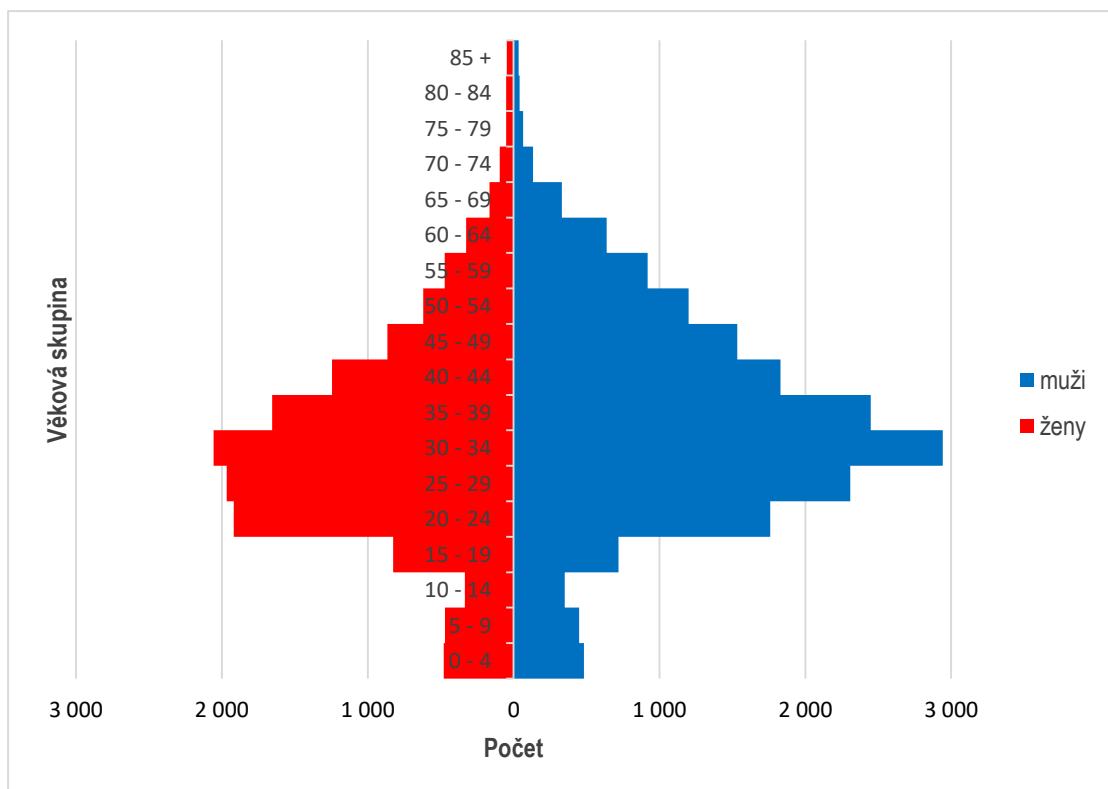


- Z hlediska hlavních věkových skupin – předproduktivní, produktivní a poproduktivní, byla mezi cizinci na konci roku 2018 nejsilněji zastoupena skupina osob v produktivním věku, která čítala 28 246 osob (16 296 mužů a 11 950 žen). Druhou nejpočetnější skupinou byly osoby v předproduktivním věku 0 – 14 let, kterou zastupovalo 2 566 osob (1 281 mužů a

1 285 žen). Početně nejslabší skupinu představovaly mezi cizinci osoby v poproduktivním věku 65 let a více, kterou tvořilo 1 014 osob (603 mužů a 411 žen). (ČSÚ, Cizinci podle věku, státního občanství a pohlaví k 31. 12. 2018)

- Nejčastěji zastoupenými pětiletými věkovými skupinami mezi muži cizinci v Brně byli na konci roku 2018 muži ve věku 30 až 34 let (2 942 osob), ve věku 35 – 39 let (2 448 osob) a 25 – 29 let (2 307 osob). (ČSÚ, Cizinci podle věku, státního občanství a pohlaví k 31. 12. 2018)
- Mezi ženami byly na konci roku 2018 nejpočetněji zastoupeny tyto pětileté věkové kategorie: 30 – 34 let (2 057 osob), 25 – 29 let (1 966 osob) a věková kategorie 20 – 24 let (1 919 osob). (ČSÚ, Cizinci podle věku, státního občanství a pohlaví k 31. 12. 2018)

Graf 7: Počet cizinců v okrese Brno-město podle pohlaví a věku, 2018 (k 31. 12.)



1.4 Cizinci v Brně-městě podle státní příslušnosti

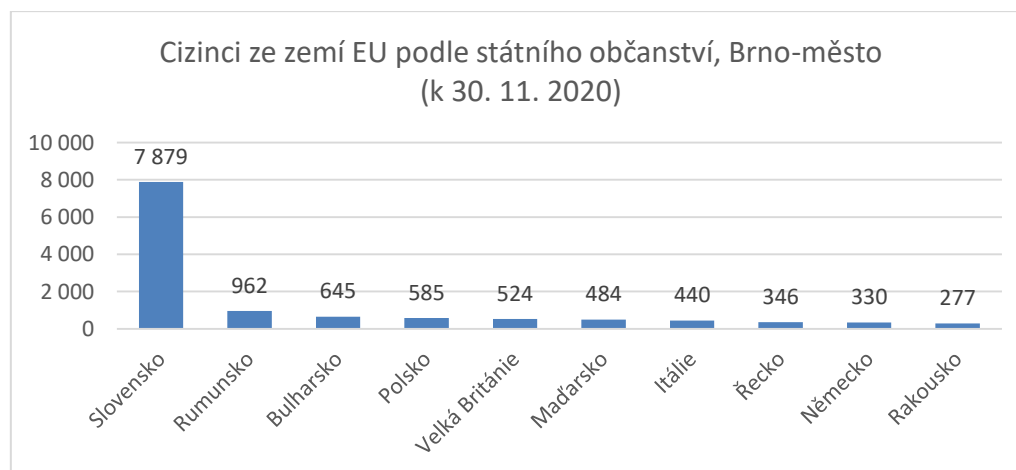
- **Cizinci žijící v Brně měli k 30. 11. 2020 nejčastěji státní příslušnost Ukrajiny (8 457 osob), Slovenska (7 879 osob), Vietnamu (2 779 osob), Ruska (2 445 osob), Rumunska (962 osob) a Indie (789 osob). Nově se mezi deset nejčastějších státních občanství zařadilo Turecko (627 osob). Seznam uzavírá Bulharsko (645 osob), Polsko (585 osob) a Spojené státy (573 osob).**
- Pokud srovnáme všechny tři sledované roky 2018, 2019 a 2020 zjistíme, že nejčastějším státními občanstvími cizinců na území Brna-města byla po celou dobu státní občanství Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu a Ruska. Při porovnání jejich počtu na konci roku 2018 a k 30. 11. 2020 zjistíme, že Ukrajinců přibylo o 847 osob (11 %), Slováků o 1 301 osob (20 %), Vietnamců o 27 osob (1 %) a Rusů o 346 osob (16 %). (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2018 – 2020; data k 31. 12. 2018, 2019, 30. 11. 2020).

Tabulka 1: Deset nejčastějších státních občanství cizinců ze zemí EU a mimo EU, Brno-město, srovnání let 2017–2020 (k 31. 12. 2018 a 2019, 31. 11. 2020)

2018		2019		2020	
Stát	Počet	Stát	Počet	Stát	Počet
Ukrajina	7 610	Ukrajina	7 928	Ukrajina	8 457
Slovensko	6 578	Slovensko	6 949	Slovensko	7 879
Vietnam	2 752	Vietnam	2 782	Vietnam	2 779
Rusko	2 099	Rusko	2 164	Rusko	2 445
Rumunsko	876	Rumunsko	895	Rumunsko	962
Bulharsko	608	Indie	670	Indie	789
Indie	584	Bulharsko	621	Turecko	627
Polsko	521	Polsko	548	Bulharsko	645
Spojené Státy	504	Velká Británie	506	Polsko	585
Kazachstán	463	Spojené Státy	461	Spojené Státy	573

- **Nejčastějším státním občanstvím cizinců pocházejících z EU bylo k 30. 11. 2020 občanství Slovenska (7 879 osob), které výrazně převyšuje ostatní státní občanství.** Na druhém místě se v kategorii cizinců ze zemí EU umístili státní občané Rumunska (962 cizinců), dále Bulharska (645 osob), Polska (585 osob) a Velké Británie (524 osob). Počet cizinců z dalších států EU žijících v Brně byl nižší než 500 osob. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2020; data k 30. 11. 2020)

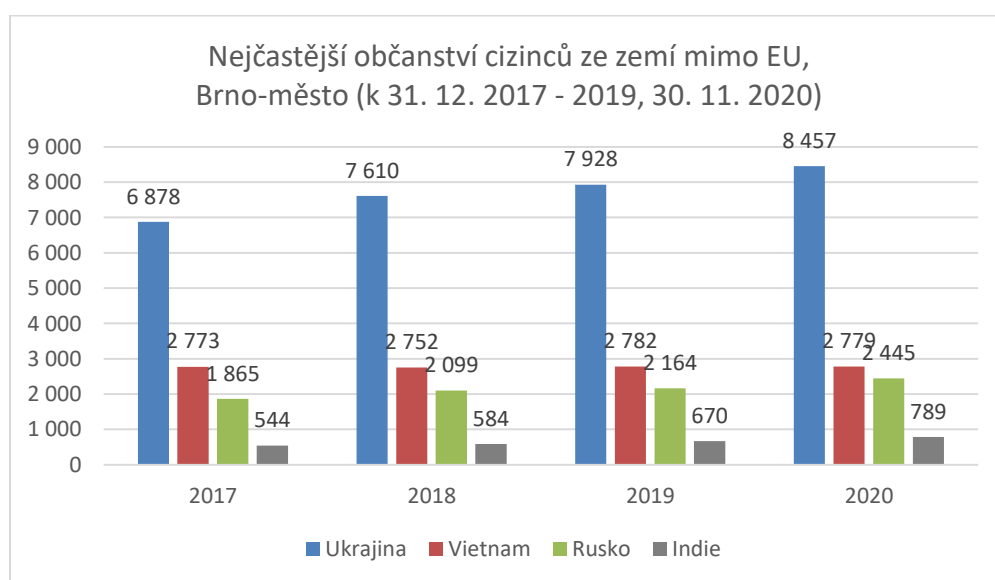
Graf 8: Nejčastější občanství cizinců ze zemí EU, Brno-město, 2020 (k 30. 11.)



- **Pokud se zaměříme na státní občanství cizinců z tzv. třetích zemí, pak nejčastějším státním občanstvím k 30. 11. 2020 bylo občanství Ukrajiny (8 457 osob).** Více než 2 000 cizinců žilo v Brně se státním občanstvím Vietnamu (2 779 osob) a Ruska (2 445 osob). Následují občané Indie (789 osob), Turecka (627 osob), Spojených států (573 osob), Kazachstánu (482 osob), Běloruska (420 osob), Bosny a Hercegoviny (351 osob) a Srbska (368 osob). (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2020; data k 30. 11. 2020)

Dlouhodobě patří mezi první tři nejčastější státní občanství cizinců ze třetích zemí občanství Ukrajiny, Vietnamu a Ruska a na čtvrtém místě se již déle než čtyři roky umisťuje Indie. (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2017 – 2020; data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 11. 2020)

Graf 9: Čtyři nejčastější občanství cizinců ze zemí mimo EU, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 19, 30. 11. 2020)



- Cizinci ze třetích zemí žijící v Brně, jak už jsme se zmínili, nejčastěji pocházejí z Ukrajiny, Vietnamu, Ruska a Indie. Deset nejčastějších státních občanství dále doplňuje Turecko, Spojené státy, Kazachstán, Bělorusko, Bosna a Hercegovina a Srbsko. Jmenovaných deset státních občanství patří mezi deset nejčastějších již od roku 2017, od pátého místa se však jejich pořadí ve sledovaných letech mění. **K 30. 11. 2020 se na pátém místě umístilo nově Turecko, jehož státních občanů v Brně od 31. 12. 2019 přibýlo z 387 osob na 627 osob (o 240 osob).** (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2017 – 2020; data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 11. 2020)

Tabulka 2: Deset nejčastějších státních občanství cizinců ze zemí mimo EU, Brno-město, srovnání let 2017–2020 (data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 11. 2020)

2017		2018		2019		2020	
Stát	Počet	Stát	Počet	Stát	Počet	Stát	Počet
Ukrajina	6 878	Ukrajina	7 610	Ukrajina	7 928	Ukrajina	8 457
Vietnam	2 773	Vietnam	2 752	Vietnam	2 782	Vietnam	2 779
Rusko	1 865	Rusko	2 099	Rusko	2 164	Rusko	2 445
Indie	544	Indie	584	Indie	670	Indie	789
Spojené státy	490	Spojené státy	504	Spojené státy	461	Turecko	627
Kazachstán	384	Kazachstán	463	Kazachstán	432	Spojené státy	573
Turecko	366	Turecko	435	Bělorusko	415	Kazachstán	482
Bělorusko	362	Bělorusko	412	Turecko	387	Bělorusko	420
Bosna a Hercegovina	269	Bosna a Hercegovina	317	Bosna a Hercegovina	328	Srbsko	368
Srbsko	239	Srbsko	296	Srbsko	326	Bosna a Hercegovina	351

Vzdělávání dětí cizinců do 18 let věku – vzdělávání na MŠ, ZŠ a SŠ

2.1 Mateřské školy

- **Ve školním roce 2019/20 navštěvovalo mateřské školy 545 cizinců. Z celkového počtu všech dětí v mateřských školách představovali cizinci 4 %. Více než devět desetin z nich mělo trvalý pobyt (91 %, 496 dětí). Cizinců s přechodným typem pobytu bylo 45 (8 %) a azylanti byli 4 (1 %). Dívky představovaly bezmála polovinu dětí-cizinců v MŠ (49,4 %, 269 dětí). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)**
- **Srovnáním stavu s předchozími lety 2017/2018 a 2018/2019 zjistíme, že počet dětí cizinců v MŠ pozvolna narůstá – ze 479 cizinců v roce 2017/2018, na 500 cizinců v roce 2018/2019 a 545 cizinců v roce 2019/2020. Za sledované období se jedná o nárůst o 66 dětí-cizinců v MŠ, což představuje 13,8 %. Podíl cizinců v MŠ na celkovém počtu dětí, které mateřské školy navštěvují, dosahuje ve všech sledovaných letech 4 %. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)**
- **Ve sledovaných letech převažují v mateřských školách cizinci s trvalým pobytem, kteří představují přibližně devět desetin dětí-cizinců v MŠ (2017/2018 – 93,7 %, 2018/2019 – 88,6 %, 2019/2020 – 91 %). Děti s přechodným typem pobytu se na počtu dětí-cizinců v MŠ podílejí necelou desetinou (2017/2018 – 4,4 %, 2018/2019 – 8,8 %, 2019/2020 – 8,2 %). Nejméně zastoupeny jsou děti s uděleným azylem (2017/2018 – 9 dětí, 2018/2019 – 13 dětí, 2019/2020 – 4 děti). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)**
- **Po celé tři sledované školní roky je podíl dívek a chlapců poměrně vyrovnaný. Dívky se na počtu dětí cizinců v MŠ podílely 53 % v roce 2017/2018, 51,3 % v roce 2018/2019 a 49,4 % v roce 2019/2020. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)**
- **Mezi tři nejčastější státní občanství patřilo stejně, jako v předcházejících dvou letech, ukrajinské (125 dětí), slovenské (118 dětí) a vietnamské (104 dětí). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)**

Tabulka 3: Nejčtenější státní občanství žáků-cizinců v MŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2020)

2019/2020	
Stát	Počet dětí-cizinců
Ukrajina	125
Slovensko	118
Vietnam	104
Rusko	24
Rumunsko	19
Egypt	13
Indie	11
Bulharsko	9
Spojené státy	8
Tunisko	7
<i>Ostatní</i>	107
CELKEM	545

- Mezi cizinci nejnavštěvovanější mateřské školy v Brně-městě ve školním roce 2019/20 patříly školy vedené na adrese Rybníček 329/9 (25 dětí), Jihomoravské náměstí 1296/4 (20 dětí), Křenová 300/76a (15 dětí) a Hněvkovského 71/62 (12 dětí). Následují mateřské školy na adrese Nádvoří 704/3, Kneslova 701/7 a Černopolní 788/3a, které navštěvuje shodně 10 dětí-cizinců. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)

Tabulka 4: Mateřské školy podle počtu žáků s cizím státním občanstvím v okrese Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019)

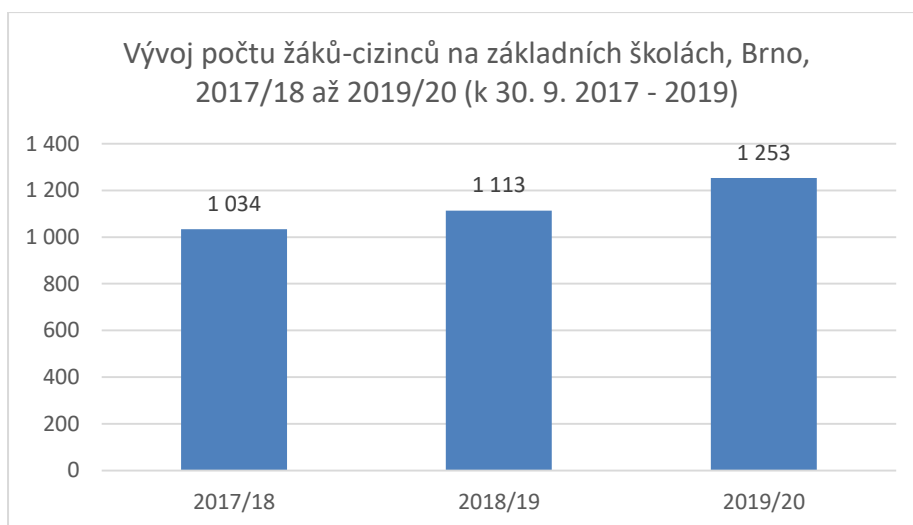
2019/20		
Adresa	Zřizovatel	Počet dětí-cizinců
Rybníček 329/9	obec	25
Jihomoravské náměstí 1296/4	obec	20
Křenová 300/76a	obec	15
Hněvkovského 71/62	obec	12
Nádvoří 704/3	obec	10
Kneslova 701/7	obec	10
Černopolní 788/3a	obec	10
Cacovická 264/6	obec	9
Gabriely Preissové 2570/8	obec	9
Klásterského 100/14	obec	9
<i>Ostatní</i>	---	416
CELKEM	---	545

- V průběhu sledovaných školních let 2017/18 až 2019/20 patřily k nejnavštěvovanějším mateřským školám MŠ na adresách Jihomoravské náměstí 1296/4, Křenová 300/76a, Rybníček 329/9, Hněvkovského 71/62 a Nádvoří 704/3, které každoročně navštěvovalo více než 10 cizinců. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)

2.2 Základní školy

- Základní školy v Brně ve školním roce 2019/20 navštěvovalo 1 253 cizinců, kteří tak představovali 4 % žáků základních škol. Sedm desetin žáků-cizinců disponovalo trvalým pobytem (70,1 %, 878 žáků), bezmála tři desetiny přechodným typem pobytu (28,5 %, 357 žáků) a 18 žáků mělo udělen azyl (1,4 %). Téměř dvě třetiny žáků-cizinců docházely na 1. stupeň základních škol (62 %, 775 žáků), a více než třetina navštěvovala 2. stupeň (38 %, 478 žáků). Necelou polovinu žáků-cizinců představovaly dívky (49 %, 615 dívek). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Při srovnání s předchozími dvěma školními roky se ukazuje, že počet žáků-cizinců základních škol se zvýšil z 1 034 žáků v roce 2017/18, na 1 113 žáků v roce 2018/19 a následně v roce 2019/20 na 1 253 žáků-cizinců. Ve školním roce 2019/20 docházelo do základních škol o 219 žáků-cizinců více než v roce 2017/18, což představuje nárůst o 21 %. Podíl žáků-cizinců na základních školách vzrostl z 3 % na 4 %. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)

Graf 10: Vývoj počtu žáků-cizinců na základních školách, Brno, školní roky 2017/18 - 2019/20 (k 30. 9.)



- **V průběhu všech sledovaných let 2017/18 až 2019/20 jsou mezi žáky více než sedmi desetinami zastoupeni ti, kteří mají trvalý pobyt (2017/18 – 72 %, 2018/19 – 71 %, 2019/20 – 70 %).** Více než čtvrtinu představují ti cizinci, kteří disponují přechodným pobytem (2017/18 – 25 %, 2018/19 – 27 %, 2019/20 – 29 %). Jejich podíl mezi žáky-cizinci vzrostl z 25 % na 29 %. Žáci základních škol s uděleným azylem představovali 3 % žáků-cizinců ve školním roce 2017/18 a 1% v roce 2019/20. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)
- **Podíl dívek a chlapců je poměrně vyrovnaný. Podíl chlapců mezi žáky-cizinci základních škol jen mírně převyšuje podíl dívek, představovali 51 % až 52 %.** (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)
- **Mezi tři nejčastější státní občanství cizinců na základních školách ve školním roce 2019/20 patřila státní občanství Ukrajiny (386 žáků), Vietnamu (250 žáků) a Slovenska (213 žáků).** Více než 20 žáků jsme zaznamenali se státním občanstvím Ruska (56 žáků), Rumunska (39 žáků), Indie (26 žáků) a Bulharska (24 žáků). Jmenovaná státní občanství představovala po sledované tři školní roky sedm nejčastějších státních občanství žáků-cizinců navštěvujících základní školy. Ve školním roce 2019/20 se mezi deset nejčastějších státních občanství zařadilo také egyptské (18 žáků), čínské (17 žáků) a brazilské státní občanství (15 žáků). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 - 2019/20)

Tabulka 5: Nejčtenější státní občanství žáků-cizinců v ZŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019)

2018/2019	
Stát	Počet dětí-cizinců
Ukrajina	386
Vietnam	250
Slovensko	213
Rusko	56
Rumunsko	39
Indie	26
Bulharsko	24
Egypt	18
Čína	17
Brazílie	15
<i>Ostatní</i>	209
CELKEM	1253

- **Mezi tři cizinci nejnavštěvovanější základní školy patřily v roce 2019/20 školy vedené na adresách Staňkova 327/14 (237 žáků), Jihomoravské náměstí 1089/2 (57 žáků) a**

Kneslova 697/28 (50 žáků). Mezi další základní školy, které navštěvovalo více než 30 žáků-cizinců, patří ZŠ Jana Broskvy 388/3 (38 žáků), Křídlovická 513/30b (36 žáků), Masarova 2360/11 (32 žáků), náměstí Republiky 1536/10 (32 žáků) a Řehořova 1020/3 (31 žáků). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)

Tabulka 6: Základní školy podle počtu žáků s cizím státním občanstvím v okrese Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019)

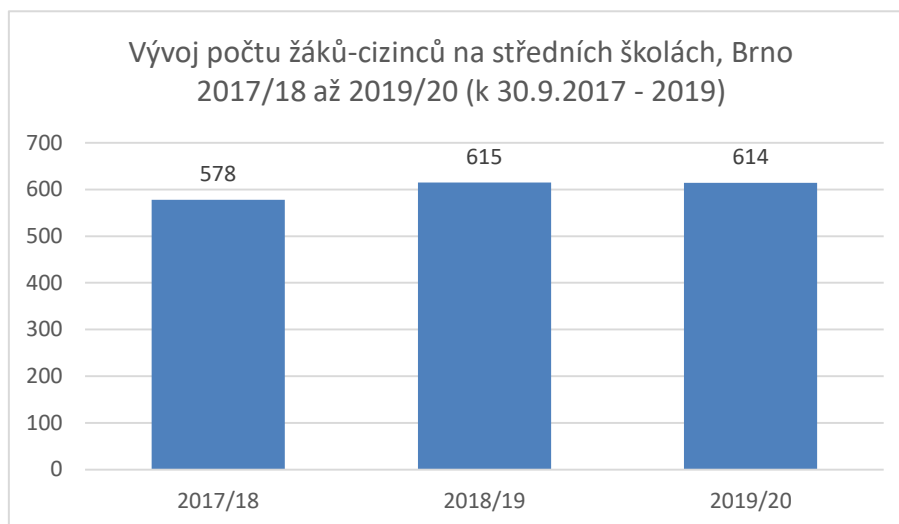
2019/20		
Adresa	Zřizovatel	Počet dětí-cizinců
Staňkova 327/14	obec	237
Jihomoravské náměstí 1089/2	obec	57
Kneslova 697/28	obec	50
Jana Broskvy 388/3	obec	38
Křídlovická 513/30b	obec	36
Masarova 2360/11	obec	32
náměstí Republiky 1536/10	obec	32
Řehořova 1020/3	obec	31
Tuháčkova 23/25	obec	25
Kotlářská 655/4	obec	24
Bakalovo nábřeží 8/8	obec	24
<i>Ostatní</i>		667
CELKEM		1 253

2.3 Střední školy

- Ve školním roce 2019/20 navštěvovalo střední školy v Brně 614 cizinců, kteří představovali 2,4 % všech žáků středních škol. Téměř sedm desetin z nich mělo trvalý pobyt (69,5 %; 427 žáků), cizinců s přechodným pobytem byly tři desetiny (30 %; 184 žáků) a azylanti představovali 0,5 % žáků-cizinců středních škol (3 žáci).
- Denní formy vzdělávání ve školním roce 2019/20 využívalo 97,4 % cizinců (598 žáků), zbylá 2,6 % využívají ostatní formy vzdělávání (16 žáků). Téměř čtyři pětiny cizinců se vzdělávalo v maturitním vzdělávacím programu (79 %; 487 žáků) a o málo více než pětina v nematuritním vzdělávacím programu (21 %; 127 žáků). Podíl dívek a chlapců byl stejný, obě pohlaví se na počtu žáků-cizinců podílela polovinou (50 % a 50 %). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2019/20)
- Vývoj počtu žáků-cizinců na středních školách mezi školními roky 2017/18 až 2019/20 nám ukazuje, že mezi roky 2017/18 a 2018/19 se jejich počet zvýšil z 578 cizinců na 615 cizinců (o 37 žáků) a v dalším roce 2019/20 jejich počet stagnoval, respektive došlo ke snížení

o 1 žák-cizince (na 614 žáků). Podíl cizinců mezi žáky středních škol se pohybuje nad hranicí 2 %. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)

Graf 11: Vývoj počtu žáků-cizinců na středních školách, Brno, školní roky 2017/18 - 2019/20 (k 30. 9.)



- Téměř sedm desetin žáků-cizinců středních škol představují žáci s trvalým pobytem (2017/18 – 67 %, 2018/19 – 67 %, 2019/20 – 69,5 %). Podíl žáků-cizinců s přechodným pobytem se pohybuje okolo tří desetin (2017/18 – 32 %, 2018/19 – 32 %, 2019/20 – 30 %). Nejméně zastoupení jsou azylanti, kteří představují přibližně 1 % žáků-cizinců středních škol (2017/18 – 1 %, 2018/19 – 1 %, 2019/20 – 0,5 %). (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)
- V průběhu sledovaných let 2017/18 až 2019/20 využívala převážná většina žáků-cizinců na středních školách denní formy vzdělávání (97 % – 98 %), ostatních forem vzdělávání využívala 2 % - 3 % žáků cizinců. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)
- **Podíl dívek a chlapců se v průběhu sledovaných mírně proměnil.** Ve školním roce 2017/18 představovali chlapci 55 % a dívky 45 % žáků-cizinců. V roce 2018/19 byl jejich podíl vyrovnaný (50 % a 50 %) a zůstal shodný také v roce 2019/20. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)
- **Rozdělení žáků-cizinců podle vzdělávání v maturitním či nematuritním vzdělávacím programu nám ukazuje, že v průběhu let 2017/18 až 2019/20 vzrostl o 4 % podíl těch, kteří se vzdělávají v maturitním vzdělávacím programu – ze 75 % na 79 %.** Naopak

poklesl podíl žáků-cizinců navštěvujících nematuritní vzdělávací program z 25 % na 21 %. (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)

- **Mezi tři nejčastější státní občanství ve školním roce 2019/20, stejně jako v letech předchozích, patřilo státní občanství Ukrajiny (208 žáků) Slovenska (134 žáků) a Vietnamu (103 žáků).** (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)

Tabulka 7: Nejčtenější státní občanství žáků-cizinců v SŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019)

2019/2020	
Stát	Počet dětí-cizinců
Ukrajina	208
Slovensko	134
Vietnam	103
Rusko	54
Bulharsko	12
Moldavsko	11
Bělorusko	9
Mongolsko	8
Polsko	8
Itálie	5
Kazachstán	5
<i>Ostatní</i>	57
CELKEM	614

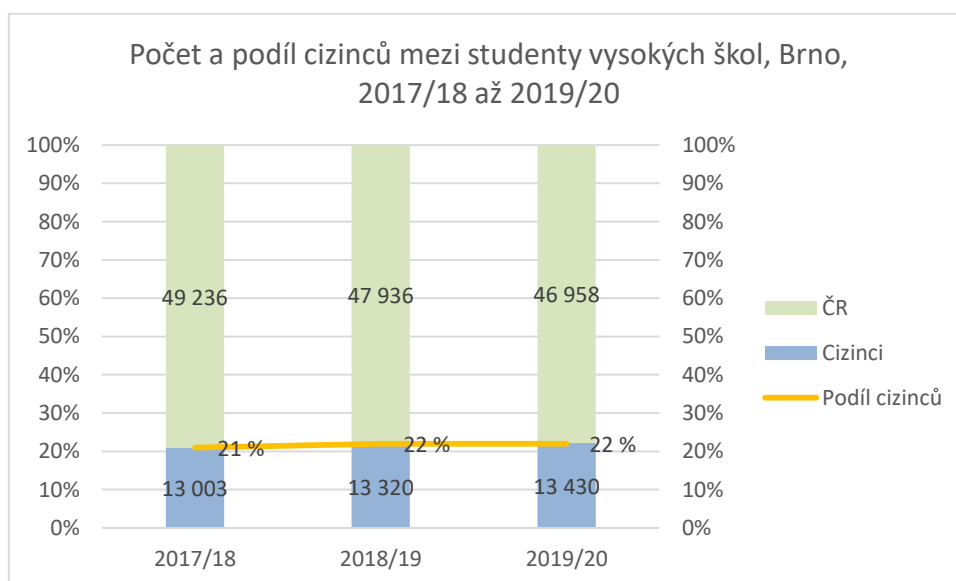
- **Mezi tři cizinci nejnavštěvovanější střední školy v Brně ve školním roce 2019/20 2017/18 patřily školy vedené na adresách Střední 552/59 (43 žáků), Pražská 636/38b (41 žáků) a Charbulova 1072/106 (39 žáků). Tyto tři školy patří ve sledovaných letech 2017/18 až 2019/20 k cizinci nejnavštěvovanějším středním školám, ačkoliv se jejich vzájemné pořadí proměňuje.** (MŠMT, statistické ročenky školství, výkonové ukazatele 2017/18 – 2019/20)

Vzdělávání dospělých cizinců a kvalifikovaní cizinci v Brně

3.1 Vzdelávání dospělých cizinců – vysoké školy

- **Vysoké školy s místem výuky v okrese Brno-město evidovaly v akademickém roce 2019/20 celkem 60 388 studentů, z nichž cizinci představovali více než jednu pětinu (22,2 %, 13 430 osob). Stejně jako v předešlých letech navštěvovali studenti-cizinci častěji veřejné školy (97,4 %, 13 085 osob), soukromé školy navštěvovalo pouze 2,6 % cizinců- studentů (345 osob). Muži byli mezi studenty-cizinci v roce 2019/20 zastoupeni více než polovinou (51,4 %, 6 909 osob) a ženy představovaly necelou polovinu (48,6 %, 6 521 osob).** (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2019/20)
- **Počet studentů-cizinců na vysokých školách v Brně v průběhu tří sledovaných akademických let mírně narůstal.** V roce 2017/18 studovalo na vysokých školách 13 003 cizinců, o rok později 13 320 cizinců a v roce 2019/2020 to bylo 13 430 cizinců. Při srovnání počtu studentů-cizinců v září 2017 a 2019, zjistíme, že se jejich počet navýšil o 427 osob (3,3 %). Podíl cizinců mezi studenty vysokých škol s místem výuky v Brně se při srovnání let 2017 a 2019 zvýšil o 1 % (z 21 % na 22 %). **Zároveň je zajímavé, že zatímco cizinců v čase narůstá, u českých studentů sledujeme při srovnání let 2017/18 až 2019/20 pokles o 2 278 osob (4,6 %).** (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2017/18 – 2019/20)

Graf 12: Počet a podíl cizinců mezi studenty VŠ, Brno, srovnání let 2017/18 až 2019/20 (k 30. 9.)



- Cizinci ve zmíněných třech letech navštěvovali zejména veřejné vysoké školy – každoročně více než 97 % z nich (97,4 % až 97,6 %). Na soukromých vysokých školách jich studovala vždy necelá 3 %. (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2017/18 – 2019/20)**
- Procentuální rozložení mužů a žen mezi studenty-cizinci vysokých škol se ve sledovaných letech rovněž významně nezměnilo. Muži jsou každoročně zastoupeni více než polovinou (51,4 % až 52 %) a ženy necelou polovinou (48 % až 48,6 %). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2017/18 – 2019/20)**
- Mezi studenty vysokých škol, kteří jsou cizinci, vévodili v akademickém roce 2019/20 občané Slovenska (72,9 %; 9 796 osob). Druhým nejpočetněji zastoupeným státním občanstvím bylo státní občanství Ruska (5,2 %; 708 osob) a třetím Ukrajiny (3,8 %; 509 osob). Více než 100 vysokoškolských studentů jsme zaznamenali se státním občanstvím Německa (1,7 %; 227 osob), Kazachstánu (1,5 %; 205 osob), Běloruska (1,1 %; 144 osob) a Indie (0,9 %; 122 osob). Mezi deset nejčastějších občanství cizinců studujících na vysokých školách dále patří státní občanství Velké Británie (0,7 %; 96 osob), Kypru (0,7 %; 94 osob), Ghany (0,7 %; 92 osob). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2019/20)**
- Výše jmenovaná státní občanství, patří po sledované akademické roky 2017/18 až 2019/20 k deseti nejčastějším státním občanstvím zahraničních studentů. Nejvíce studentů-cizinců představují Slováci, jejichž počet je poměrně stabilní (2017/18 – 9 813 osob; 2018/19 – 9 852 osob; 2019/20 – 9 796 osob). Pomyslné druhé místo zaujímají státní občané**

Ruska, jejichž počet se za sledované roky zvýšil o 119 osob (2017/18 – 586 osob; 018/19 – 609 osob; 2019/20 – 708 osob) a třetí místo státní občané Ukrajiny, u nichž jsme zaznamenali nárůst o 60 osob (2017/18 – 449 osob; 2018/19 – 503 osob; 2019/20 – 509 osob). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2017/18 – 2019/20)

Tabulka 8: Nejčetnější státní občanství studentů-cizinců na VŠ s místem výuky v Brně-městě, akademický rok 2019/20 (k 30. 9. 2019)

2019/20	
Stát	Počet studentů-cizinců
Slovensko	9 796
Rusko	708
Ukrajina	509
Německo	227
Kazachstán	205
Bělorusko	144
Indie	122
Velká Británie	96
Kypr	94
Ghana	92
<i>Ostatní</i>	1 437
CELKEM	13 430

- **Třemi cizinci nejnavštěvovanějšími vysokými školami v Brně byly v akademickém roce 2019/20 Masarykova univerzita (6 775 osob), Vysoké učení technické v Brně (4 006 osob) a Mendelova univerzita (1 484 osob). Tyto tři vysoké školy pojmuly, stejně jako v předchozích dvou letech, převážnou většinu zahraničních studentů (91 %). Při srovnání počtu zahraničních studentů na zmíněných třech vysokých školách v akademických letech 2017/18 a 2019/20 zjistíme, že se zvýšil počet cizinců studujících na každé z nich – na Masarykově univerzitě o 155 osob (2,3 %) a Vysokém učení technickém o 175 osob (4,6 %) a na Mendelově univerzitě o 85 osob (6,1 %). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2019/20)**
- Dalšími vysokými školami, které v akademickém roce 2019/20 vykázaly více než sto studentů-cizinců, jsou Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (714 osob), Janáčkova akademie múzických umění v Brně (128 osob), Newton College, a. s. (117 osob), Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut - AMBIS, a.s. (110 osob) a Vysoká škola obchodní a hotelová, s. r. o. (101 osob). (MŠMT, statistika výkonových ukazatelů veřejných a soukromých vysokých škol ČR za akademický rok 2019/20)

3.2 Vysoce kvalifikovaní cizinci a expatrioti

- V naracích místních expertů je hojně užívaná klasifikace, která rozlišuje cizince do dvou základních kategorií. Žádoucí vysoce kvalifikovaná pracovní síla versus ostatní cizinci, jejichž ekonomický přínos je zpochybňován nebo upozadován (např. azylanti, pracovníci s nízkou kvalifikací, nižším vzděláním, zastávající manuální a dělnické profese).
- V odborné literatuře expatrioti tvoří užší kategorii, která se od „běžných“ vysoce kvalifikovaných imigrantů liší tím, že není definována délka jejich pobytu v nové destinaci. Vodítkem pro vymezení vysoce kvalifikovaných cizinců je mimo jiné informace ohledně vyššího dosaženého vzdělání a odborný profil cizinců.
- Podle dat Úřadu práce ČR k 30. 6. 2020 dosáhlo 10 787 cizinců registrovaných Úřadem práce v okrese Brno-město nejvyššího dosažitelného vzdělání (zahrnuje magisterské/inženýrské a vyšší). **Představovali o málo více než čtvrtinu cizinců registrovaných Úřadem práce (25,3 %).** (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2019)
- **Počet cizinců registrovaných Úřadem práce v okrese Brno-město s nejvyšším dosažitelným vzděláním při srovnání s předchozími roky roste. Od konce roku 2017 se jejich počet zvýšil z 8 796 osob na 10 787 v polovině roku 2020, tedy o 1 991 osob (o 22,6 %).** Jejich procentuální podíl na celkovém počtu cizinců registrovaných Úřadem práce dosahuje konstantně 25 %. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 a 30. 6. 2019)
- O odborném profilu vypovídá varianta mezinárodní kategorizace zaměstnání CZ-ISCO, konkrétně pak její tři první kategorie: (1) zákonodárci a řídicí pracovníci, (2) specialisté, (3) techničtí a odborní pracovníci. **Pokud se zaměříme na cizince registrované Úřadem práce ve třech výše uvedených kategoriích CZ-ISCO 1 až 3, zjistíme, že v polovině roku 2020 (k 30. 6.) bylo registrováno 17 221 těchto cizinců.** V první kategorii – zákonodárci a řídicí pracovníci bylo registrováno 796 cizinců (596 mužů a 200 žen), ve druhé kategorii – specialisté 11 559 cizinců (7 656 mužů a 3 903 žen) a konečně ve třetí kategorii – techničtí a odborní pracovníci to bylo 4 866 cizinců (2 903 mužů a 1 963 žen). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2019)
- Při srovnání počtu cizinců v jednotlivých kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 na konci roku 2017 a v polovině roku 2020 zjistíme, že ve všech kategoriích počet cizinců narůstá. Konkrétně v kategorii 1 zákonodárci a řídicí pracovníci se zvýšil počet cizinců o 112 osob, v kategorii 2 specialisté jejich počet vzrostl o 2 096 osob a v kategorii 3 techničtí a odborní pracovníci jsme zaznamenali nárůst o 1 090 osob. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 a 30. 6. 2019)

Tabulka 9: Počet cizinců registrovaných Úřadem práce v kategoriích CZ-ISCO 1-3 podle pohlaví, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)

Kategorie CZ-ISCO	2017		2018		2019		2020 (k 30. 6.)	
	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	ženy (%)
Zákonodárci a řídicí pracovníci	684	24	740	25	783	25	796	25
Specialisté	9 463	32	10 358	34	11 357	34	11 559	34
Techničtí a odborní pracovníci	3 776	39	4 450	40	4 836	40	4 866	40
CELKEM	13 923	35	15 548	35	16 976	35	17 221	35

- V polovině roku 2020 představovali více než čtyři pětiny cizinců registrovaných v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 cizinci ze zemí EU⁸ (80,6 %, 13 882 osob) a necelou pětinu cizinci ze třetích zemí (19,4 %, 3 339 osob).** Pro srovnání uvádíme, že na konci roku 2017 představovali cizinci ze zemí EU také více než čtyři pětiny (81,9 %, 11 396 osob) a cizinci ze třetích zemí necelou pětinu (18,1 %, 2 527 osob). Je patrné, že se mírně snížil podíl cizinců ze zemí EU (o 1,3 %), jejich počet však stoupl o 2 486 osob. Podíl cizinců ze třetích zemí se zvýšil o 1,3 % a jejich počet vzrostl o 853 osob. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 a 30. 6. 2020)
- Procentuální zastoupení žen a mužů v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3, zůstalo po sledovanou dobu shodné - muži jsou zastoupeni téměř dvěma třetinami (65 %) a ženy více než jednou třetinou (35 %).** Počet mužů v daných kategoriích vzrostl z 9 204 osob na konci roku 2017 na 11 155 v polovině roku 2020 (o 1 951 osob). Počet žen se za shodné období zvýšil ze 4 719 na 6 066 (o 1 347 osob). (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 a 30. 6. 2020)
- Z hlediska státního občanství dominovali ve zmíněných třech kategoriích CZ-ISCO v půli roku 2020 občané Slovenska (59,8 %, 10 303 osob), následovali státní občané Ruska (3 %, 514 osob), Rumunska (3 %, 513 osob), Polska (2,3 %, 389 osob), Indie (2,1 %, 369 osob), Itálie (2,1 %, 368 osob), Ukrajiny (2 %, 351 osob), Řecka (1,8 %, 318 osob), Velké Británie (1,7 %, 296 osob), Bulharska (1,4 %, 248 osob) a Španělska (1,4 %, 237 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- Patnáct států, jichž jsou registrovaní Úřadem práce v kategoriích CZ-ISCO 1-3 nejčastěji státními občany, se od roku 2017 do roku 2019 (k 31. 12.) nezměnilo, docházelo**

⁸ Včetně Islandu, Norska, Lichtenštejnska a Švýcarska

pouze ke změně jejich pořadí. V polovině roku 2020 zůstalo prvních čtrnáct států také shodných a na 15. místě se nově umístilo Portugalsko. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)

- **Státům, odkud pocházejí cizinci registrovaní v kategoriích CZ-ISCO 1 až 3 nejčastěji, po celou sledovanou dobu dominuje Slovensko.** Počet občanů Slovenska ve zmíněných kategoriích od konce roku 2017 do poloviny roku 2020 stoupl o 2 148 osob. Na druhém místě se umísťují státní občané Rumunska, jejichž počet se za stejné období snížil o 16 osob. Třetí místo zaujímají státní občané Ruska, kterých od konce roku 2017 do půlky roku 2020 ve zmíněných kategoriích přibylo o 125 osob. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)

Tabulka 10: 15 nejčastějších státních příslušností cizinců registrovaných ÚP v kategoriích CZ-ISCO 1-3, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 a 2019, 30. 6. 2020)

2017			2019			2020 (k 30. 6.)		
Stát	Muži a ženy	Ženy	Stát	Muži a ženy	Ženy	Stát	Muži a ženy	Ženy
Slovensko	8 155	3 041	Slovensko	10 201	3 913	Slovensko	10 303	3 900
Rumunsko	529	202	Rumunsko	510	193	Rumunsko	513	193
Rusko	389	177	Rusko	507	241	Rusko	514	247
Ukrajina	377	169	Ukrajina	482	213	Polsko	389	165
Polsko	340	132	Polsko	372	155	Indie	369	86
Itálie	313	62	Itálie	369	78	Itálie	368	79
Řecko	284	62	Indie	358	77	Ukrajina	351	214
V. Británie	264	30	Řecko	318	72	Řecko	318	69
Indie	254	43	V. Británie	291	41	V. Británie	296	44
Španělsko	221	48	Bulharsko	240	77	Bulharsko	248	79
Bulharsko	218	69	Španělsko	230	59	Španělsko	237	64
Francie	181	29	Německo	194	58	Německo	196	59
Německo	164	46	Francie	193	35	Francie	189	32
USA	149	30	USA	178	40	USA	184	48
Maďarsko	139	38	Maďarsko	150	45	Portugalsko	152	28
<i>Ostatní</i>	1 946	541	<i>Ostatní</i>	2 383	715	<i>Ostatní</i>	2 594	759
CELKEM	13 923	4 719	CELKEM	16 976	6 012	CELKEM	17 221	6 066

Rozvíjení vzájemných vztahů

- Každoročně pokládá Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR veřejnosti sadu otázek týkajících se **postojů k cizincům**. V březnu 2020 o málo více než polovina respondentů (53 %) uvedla, že považuje **nově příchozí občany jiných národností za problém v rámci celé České republiky**. Dvě pětiny dotázaných (40 %) naopak uvedly, že podle jejich názoru cizinci, kteří v posledních letech přišli do ČR, problém nepředstavují. Pro srovnání uvádíme, že v roce 2017 nově příchozí cizince považovaly za problém v rámci ČR více než tři pětiny dotázaných (64 %). (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2017 - 2020)

Pokud však respondenti hodnotili, zda **nově příchozí cizinci představují problém v místě jejich bydliště**, pak se to domnívala jen téměř čtvrtina dotázaných (24 %), a více než polovina respondentů (52 %) uvedla, že nově příchozí cizinci v místě jejich bydliště nepředstavují problém. Pětina dotázaných (20 %) se vyjádřila, že v místě jejich bydliště cizinci nežijí. V roce 2017 považovala čtvrtina dotázaných (25 %) nově příchozí cizince za problém v místě jejich bydliště. (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2017 - 2020)

Dále byly veřejnosti kladeny otázky vztahující se k cizincům dlouhodobě žijícím v České republice. Nejvyšší míru souhlasu (63 %) vyjádřili dotázaní s tím, že cizinci představují **zdravotní riziko (šíření nemocí)**. Nedomnívala se to pouze desetina dotázaných (11 %). Čtvrtina respondentů nevyjádřila ani souhlas, ani nesouhlas (25 %). Podíl těch, kteří se domnívají, že cizinci představují zdravotní riziko, se od roku 2017 snížil o pouhé 1 % (2017 – 64 %). (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2017 - 2020)

Téměř tři pětiny dotázaných (57 %) se domnívají, že cizinci jsou **příčinou nárůstu kriminality**. S tímto názorem nesouhlasila více než desetina respondentů (12 %) a téměř tři desetiny dotázaných se nevyjádřily ani souhlasně, ani nesouhlasně (28 %). Ještě v roce 2017 s názorem, že cizinci jsou příčinou nárůstu kriminality, souhlasilo téměř sedm desetin dotázaných (67 %). (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2017 - 2020)

S názorem, že cizinci **ohrožují náš způsob života**, vyjádřily souhlas více než dvě pětiny respondentů (44 %) a čtvrtina respondentů s názorem nesouhlasila (25 %). Téměř tři desetiny dotázaných se nepřiklonily ani k souhlasné, ani nesouhlasné odpovědi (28 %). Ve srovnání s rokem 2017 se k názoru, že cizinci ohrožují náš způsob života, kloní o 5 % respondentů méně. (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2017 – 2020)

Více než třetina respondentů (34 %) souhlasila s tím, že cizinci žijící v ČR **zvyšují celkovou nezaměstnanost**. S tvrzením nesouhlasily tři desetiny respondentů (30 %) a téměř třetina z dotázaných (32 %) se nepřiklonila k souhlasu ani k nesouhlasu. (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2020)

Veřejnost se také vyjadřovala k tomu, zda souhlasí s názorem, že cizinci **obohacují naši vlastní kulturu**. Dvě pětiny respondentů (20 %) se domnívaly, že tomu tak je. Téměř polovina dotázaných (48 %) uvedla, že s tímto názorem nesouhlasí. Bezmála tři desetiny dotázaných (29 %) nevyjádřily ani souhlas, ani nesouhlas. (CVVM; Postoje české veřejnosti k cizincům, březen 2020)

- Každoročně jsou Centrem pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR zjišťovány také **postoje obyvatel České republiky k různým skupinám obyvatel**. V rámci výzkumu se dotázaní vyjadřují k otázce, koho by nechtěli mít z daných skupin lidí za sousedy. V roce 2020 dvě třetiny dotázaných (66 %) uvedlo, že by nechtělo mít **za sousedy muslimy**, kteří byli do výčtu zařazeni v tomto roce poprvé. Více než třetina dotázaných (36 %) by nechtěla mít za sousedy **lidí jiné barvy pleti** a téměř čtvrtina dotázaných (24 %) **cizince**. (CVVM; Tolerance k vybraným skupinám obyvatel, březen 2020)
- Stejně jako v předchozích letech zkoumalo v roce 2020 Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR **postoje české veřejnosti k integraci cizinců v ČR**. Respondentů se dotazovali, jaké okolnosti jsou důležité pro člověka, který se do ČR přistěhuje ze zahraničí a nechce být lidmi v místě svého bydliště vnímán jako cizinec. Za nejvíce důležité okolnosti pro přijetí cizinců označovala veřejnost **schopnost hovořit česky** (93 %), **práci v ČR** (87 %), **znalost české historie a kultury** (65 %) a **státní občanství ČR** (60 %). (CVVM; Postoje české veřejnosti k integraci cizinců v ČR, březen 2020)
- V březnu 2020 Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR v rámci svého pravidelného šetření zkoumalo **názory české veřejnosti na cizince dlouhodobě či trvale žijící v České republice**. Konkrétně byly zjišťovány názory na **množství cizinců** zde žijících, zda a **za jakým účelem by měl být pobyt cizincům v ČR umožněn**. Dvě pětiny dotázaných (40 %) uvedlo, že se domnívají, že v ČR žije příliš mnoho cizinců. Téměř polovina respondentů si myslí, že množství cizinců žijících v ČR je přiměřené (48 %) a 4 % dotázaných se domnívá, že cizinců v ČR žije málo. (CVVM; Názory veřejnosti na usazování cizinců v ČR, březen 2020)

Na otázku, zda by cizinci měli mít **možnost dlouhodobě pobývat na území ČR**, více než tři čtvrtiny respondentů (77 %) zvolily odpověď „jen za určitých podmínek“. Názor, že by cizinci na území ČR měli mít možnost pobývat bez omezení, zvolilo 7 % dotázaných. Více než

desetina dotázaných (14 %) uvedla, že by cizincům nemělo být vůbec umožněno dlouhodobě v ČR pobývat. (CVVM; Názory veřejnosti na usazování cizinců v ČR, březen 2020)

Pokud by dotázaní měli souhlasit s pobytem cizinců v ČR, pak jako nejpříjemnější důvody uvedli studium a praxi (82 %) a sloučení rodiny (65 %). Více než polovina respondentů vyjádřila souhlas s pobytem cizinců z důvodu zaměstnání (63 %), z důvodu války, hladomoru nebo přírodním katastrofám v jejich zemi (57 %) a z důvodu pronásledování z náboženských, rasových, politických či dalších podobných důvodů (51 %). Polovina dotázaných (50 %) by umožnila cizinci pobyt také za účelem podnikání (50 %). (CVVM; Názory veřejnosti na usazování cizinců v ČR, březen 2020)

Prevence negativních sociálních jevů a dopadů migrace

- **Na konci roku 2019 bylo v brněnských vazebních věznicích a věznicích evidováno 52 cizinců, kteří byli obviněni (52 mužů a 1 žena). Všech 52 obviněných cizinců bylo dospělých, žádný z nich nebyl mladistvý.** Ke konci roku 2018 bylo evidováno v brněnských vazebních věznicích a věznicích 40 obviněných cizinců (39 mužů, 1 žena). (ČSÚ; Kriminalita cizinců, Obvinění cizinci k 31. 12. 2018, 2019)
- **Odsouzených cizinců bylo k 31. 12. 2019 v brněnských vazebních věznicích a věznicích evidováno 16 osob. Všichni odsouzení cizinci byli dospělí muži.** O rok dříve, na konci roku 2018 činil počet odsouzených cizinců v brněnských věznicích 12 osob. (ČSÚ; Kriminalita cizinců, Odsouzení cizinci k 31. 12. 2018, 2019)
- **V průběhu roku 2019 bylo v ČR odsouzeno 55 505 osob, z nichž 10,5 % představovali cizinci.** Obžalováno bylo 32 965 osob, přičemž podíl cizinců dosahoval 7,7 %. V roce 2018 bylo v ČR odsouzeno 54 448 osob a podíl cizinců činil 9,8 %. Obžalováno bylo 33 821 osob a podíl cizinců dosahoval 7 %. (ČSÚ; Kriminalita cizinců; Stíhané, obžalované a odsouzené osoby podle státního občanství 2018, 2019)
- **Za rok 2019 bylo v Jihomoravském kraji evidováno Policií ČR 19 757 kriminálních skutků. Objasněno z nich bylo 9 849 skutků, přičemž 8,9 % (881) z nich bylo spácháno cizinci.** V roce 2018 cizinci v Jihomoravském kraji spáchali 814 z 9 462 objasněných skutků (8,6 %). (PČR; Statistické přehledy kriminality k 31. 12. 2018, 2019)
- Cizinci se v roce 2019 nejčastěji dopouštěli majetkové kriminality (celkem 251 skutků), v rámci které dominovaly krádeže prosté (151 skutků). Dále se dopouštěli zbývající kriminality (celkem 200 skutků), z toho nejčastěji ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (120 skutků), dopravní nehody nedbalostní (42 skutků) a zanedbání povinné výživy (34 skutků). V rámci ostatní kriminality se cizinci nejčastěji dopustili maření výkonu úředního rozhodnutí (96 skutků) a výtržnictví (32 skutků). Vysoký je také podíl cizinců na hospodářské kriminalitě, v rámci které spáchali 124 činů, z nichž více než třetinu představuje padělání a pozměnění veřejné listiny (44 skutků). (PČR; Statistické přehledy kriminality k 31. 12. 2019)

Tabulka 11: Kriminalita: spáchané a objasněné skutky v Jihomoravském kraji, 2019

2019				
Klasifikace	Registrováno Celkový počet	Objasněno celkem		
		Celkový počet	Spácháno cizinci (%)	
			v %	počet
násilná kriminalita	1 423	1 124	10,2	115
z toho vraždy	21	18	11,1	2
mravnostní kriminalita	326	264	4,5	12
majetková kriminalita	10 456	3 259	7,7	251
z toho krádeže vloupáním	2 381	708	6,1	43
z toho krádeže prosté	5 681	1 780	8,5	151
z toho ostatní majetková kriminalita	2 394	771	7,4	57
ostatní kriminalita	2 535	1 814	9,9	179
zbývající kriminalita	2 535	2 176	9,2	200
hospodářská kriminalita	2 482	1 212	10,2	124
vojenské a protiústavní činy	0	0	0	0
CELKOVÁ KRIMINALITA	19 757	9 849	8,9	881

- Pro srovnání uvádíme, že v roce 2019 bylo na území ČR objasněno 105 994 skutků, z nichž 9 441 spáchali cizinci (8,9 %). V roce 2018 bylo na území České republiky objasněno 105 710 skutků, z nichž 9 127 bylo spácháno cizinci (8,6 %). Podíl kriminality páchané cizinci na území Jihomoravského kraje je srovnatelný s celorepublikovým průměrem. (PČR; Statistické přehledy kriminality k 31. 12. 2018, 2019)

Ekonomická soběstačnost cizinců

- **Na konci června 2020 bylo Úřadem práce v Brně-městě registrováno 42 606 cizinců,** přičemž jen o něco málo více než dvě třetiny z nich představovali cizinci ze zemí EU/EHP či Švýcarska (67,6 %, 28 808 osob), více než pětinu tvořili cizinci mimo EU/EHP a Švýcarsko nepotřebující povolení (21,6 %, 9 220 osob) a zbylou přibližně desetinu zastupovali cizinci s povolením (10,8 %, 4 578 osob). Mezi cizinci registrovanými Úřadem práce početně převažovali muži, kterých byly téměř dvě třetiny (61,9 %, 26 358 osob), žen bylo více než jedna třetina (38,1 %, 16 248 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- **Při srovnání konce roku 2017 a konce roku 2019 zjistíme, že cizinců registrovaných Úřadem práce přibylo celkem o 22,8 %, tedy o 7 899 osob (z 34 714 v roce 2017 na 42 613 v roce 2019).** Nárůst byl zaznamenán ve všech kategoriích cizinců registrovaných Úřadem práce. Při srovnání zmíněných let početně nejvíce přibylo cizinců z EU/EHP a Švýcarska (o 4 307 osob), následují cizinci mimo EU/EHP a Švýcarsko nepotřebující povolení (o 1 801 osob) a cizinci s povolením (o 1 791 osob). Mezi cizinci, kteří potřebují povolení, narůstal počet těch, kteří mají zaměstnanecké karty – v průběhu zmiňovaných dvou let jsme zaznamenali nárůst o 1 877 osob a mírně klesal počet těch, kteří disponují pracovním povolením (o 89 osob). Počet osob s modrými kartami je podobný (21 na konci roku 2017 a 24 na konci roku 2019). (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 – 2019)
- **Jiná byla situace v polovině roku 2020, což může souviset s pandemií Covid-19. Od konce roku 2019 ubyl celkový počet cizinců registrovaných Úřadem práce o 7 osob. Úbytek byl způsoben poklesem počtu cizinců z EU/EHP a Švýcarska (o 255 osob). Cizinců ze zemí mimo EU/EHP a Švýcarska sice přibylo, nárůst je ale nižší než v předchozích letech.** Cizinců mimo EU/EHP a Švýcarsko nepotřebující povolení přibylo o 45 osob a cizinců s povolením o 203 osob. Mezi cizinci s povolením se výrazně snížil počet těch, kteří měli pracovní povolení (o 182 osob, ze 455 osob na konci roku 2019 na 273 osob v polovině roku 2020) a přibylo těch, kteří disponují zaměstnaneckou kartou (o 379 osob, z 3 896 osob na 4 275 osob). Počet cizinců s modrou kartou se zvýšil z 24 na 30 osob (o 6 osob). (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2019 a 30. 6. 2020)
- **Podíl mužů a žen registrovaných Úřadem práce byl v průběhu všech let (2017 až 2020) poměrně vyrovnaný. Muži představují přibližně tři pětiny cizinců registrovaných Úřadem práce a ženy necelé dvě pětiny.** Podíl mužů se pohyboval v rozmezí od 61,2 % do 62,1 % a podíl žen od 38,9 % do 38,8 %.

Tabulka 12: Počet cizinců registrovaných ÚP – Cizinci z EU/EHP a Švýcarska a třetích zemí podle typu povolení a pohlaví (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)

	2017		2018		2019		2020 (k 30. 6.)	
	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy	celkem	ženy
Cizinci z EU/EHP, Švýcarska	24 756	8 758	27 219	9 903	29 063	10 597	28 808	10 374
Cizinci (mimo EU/EHP, Švýcarsko) nepotřebující povolení	7 374	3 622	8 246	4 091	9 175	4 536	9 220	4 512
Cizinci s povolením – celkem	2 584	761	3 486	1 103	4 375	1 323	4 578	1 362
z toho								
zaměstnanecké karty	2 019	618	3 025	931	3 896	1 139	4 275	1 238
pracovní povolení	544	139	444	169	455	181	273	120
modré karty	21	4	17	3	24	3	30	4
zelené karty
CELKEM cizinci registrovaní ÚP	34 714	13 141	38 951	15 097	42 613	16 456	42 606	16 248

- V polovině roku 2020 měla téměř polovina cizinců registrovaných Úřadem práce státní občanství Slovenska (47 %, 20 171 osob). Druhým nejčetnějším státním občanstvím bylo občanství Ukrajiny (16 %, 6 735 osob) a třetí nejpočetnější byli státní občané Rumunska (5 %, 2 195 osob). Zastoupení více než 1 000 osob jsme zaznamenali také u státních občanů Ruska (1 397 osob) a Bulharska (1 314 osob).**
- V průběhu sledovaných let 2017 až červen 2020 se 15 nejčastějších státních občanství cizinců registrovaných Úřadem práce neměnilo, až na drobné změny v jejich pořadí.** V případě občanů Slovenska docházelo k nárůstu jejich počtu od konce roku 2017 do konce roku 2019 o 3 051 osob (z 17 230 osob na 20 281 osob), avšak jejich procentuální podíl na celkovém počtu registrovaných cizinců Úřadem práce se za stejné období o 2 % snížil (z 50 % na 48 %). V první polovině roku 2020 jsme zaznamenali úbytek státních občanů Slovenska o 110 osob a pokles procentuálního zastoupení na 47 %. Státních občanů Ukrajiny bylo na konci roku 2017 na Úřadu práce registrováno 4 792, na konci roku 2019 již 6 605 (nárůst o 1 813 osob). V první polovině roku 2020 přibylo 130 státních občanů Ukrajiny. Procentuální zastoupení stoupl z 14 % na konci roku 2017 na 16 % v polovině roku 2020. Státní občané Rumunska byli mezi cizinci registrovanými Úřadem práce zastoupení 2 229 osobami na konci roku 2017 a o dva roky později 2 350 osobami (nárůst o 121 osob). Za první polovinu roku 2020 jejich počet poklesl o 155 osob na 2 195 osob. Podíl občanů Rumunska činí po celé sledované období 6 %. Procentuální zastoupení státních

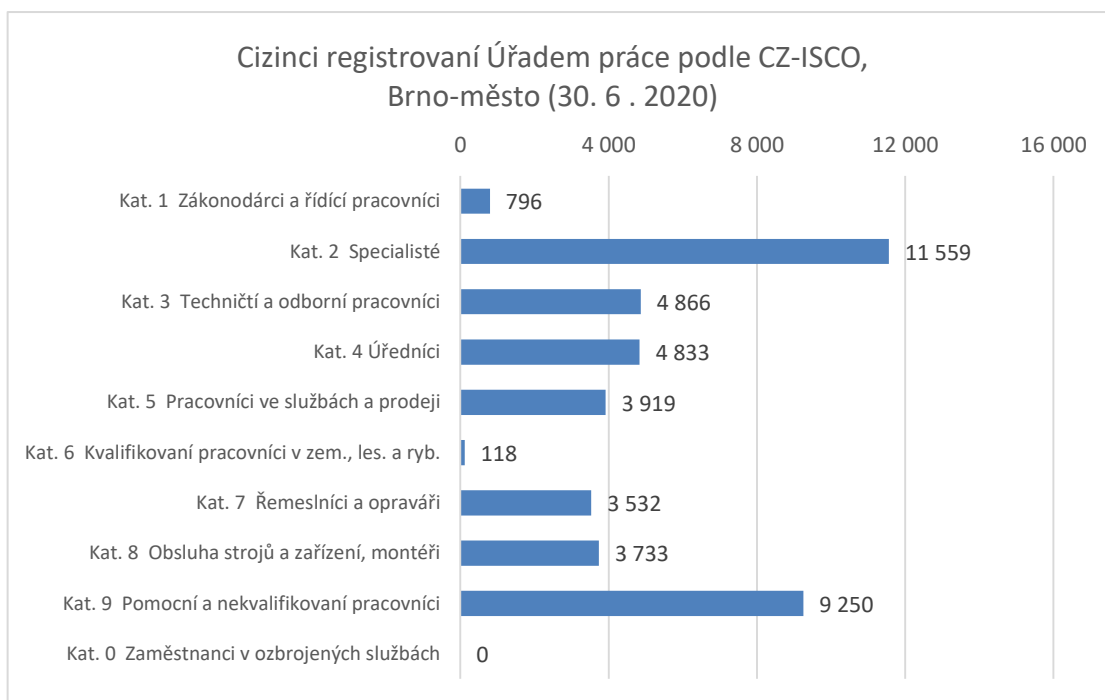
občanů dalších států zůstalo v průběhu sledovaných let nezměněno. (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017, 2018, 2019 a 30. 6. 2020)

Tabulka 13: Nejčastější státní občanství cizinců registrovaných ÚP, okres Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 - 2019 a 30. 6. 2020)

Stát	2017		2018		2019		2020 (k 30. 6.)	
	Počet cizinců	v %	Počet cizinců	v %	Počet cizinců	v %	Počet cizinců	v %
Slovensko	17 230	50	18 853	48	20 281	48	20 171	47
Ukrajina	4 792	14	5 686	15	6 605	15	6 735	16
Rumunsko	2 229	6	2 312	6	2 350	6	2 195	5
Bulharsko	1 070	3	1 283	3	1 325	3	1 314	3
Rusko	1 050	3	1 240	3	1 357	3	1 397	3
Maďarsko	744	2	862	2	911	2	894	2
Polsko	674	2	811	2	886	2	921	2
Vietnam	459	1	515	1	545	1	545	1
Itálie	458	1	500	1	551	1	554	1
Řecko	361	1	500	1	476	1	464	1
Indie	329	1	413	1	506	1	524	1
Velká Británie	323	1	343	1	358	1	363	1
Kazachstán	281	1	332	1	369	1	355	1
Španělsko	274	1	291	1	310	1	311	1
Bělorusko	245	1	293	1	319	1	314	1
<i>Ostatní</i>	4 195	12	4 717	12	5 464	13	5 549	13
CELKEM	34 714	100	38 951	100	42 613	100	42 606	100

- V polovině roku 2020 bylo podle kategorií CZ-ISCO nejvíce cizinců evidováno v kategorii druhé – specialisté (11 559 osob) a v kategorii deváté – pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (9 250 cizinců). Třetí nejpočetnější kategorií byla kategorie třetí – techničtí a odborní pracovníci (4 866 osob) a čtvrtou kategorií – úředníci (4 833 osob). Více než tři tisíce cizinců bylo evidováno v kategoriích – pracovníci ve službách a prodeji (3 919 osob), obsluha strojů a zařízení, montéři (3 733 osob) a řemeslníci a opraváři (3 532 osob). Nejnižší zastoupení měli cizinci v kategoriích – zákonodárci a řídicí pracovníci (796 osob) a kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybolovu (118 osob). Žádný z cizinců nebyl evidován v kategorii CZ-ISCO – zaměstnanci v ozbrojených službách.

Graf 13: Cizinci registrovaní Úřadem práce, Brno-město, 2020 (k 30. 6.)



- **Při srovnání stavu na konci roku 2017 a v polovině roku 2020 zjišťujeme, že za sledované období dvou a půl let početně nejvíce cizinců přibylo v kategorii – specialisté o 2 096 osob (z 9 463 osob na 11 559 osob).** V dalších čtyřech kategoriích byl zaznamenán nárůst o více než tisíc cizinců. Jedná se o tyto kategorie – úředníci o 1 247 osob (z 3 586 na 4 833 osob); techničtí a odborní pracovníci o 1 090 osob (z 3 776 osob na 4 866 osob); obsluha strojů a zařízení, montéři o 1 016 osob (z 2 717 na 3 733 osob); pracovníci ve službách a prodeji o 1 012 osob (z 2 907 osob na 3 919). Nárůst počtu cizinců je patrný také v ostatních kategoriích, nedosahoval však již tak vysokých hodnot - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (o 708 osob), řemeslníci a opraváři (o 559 osob), zákonodárci a řídící pracovníci (o 112 osob), kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybolovu (o 52 osob).

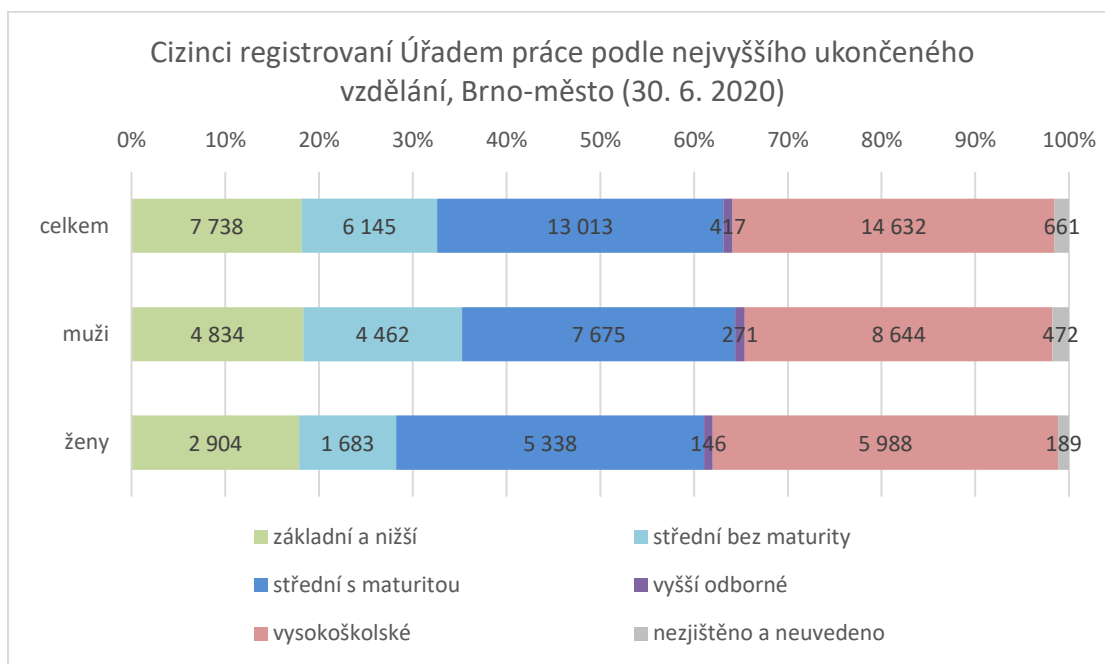
Tabulka 14: Počet cizinců registrovaných ÚP podle kategorií CZ-ISCO, Brno-město (k 31. 12. 2017 - 2019 a 30. 6. 2020)

Kategorie CZ-ISCO	2017		2018		2019		2020		Srovnání 2017 a pol. 2020
	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	ženy (%)	muži a ženy	% ženy	muži a ženy
1. Zákodárci a řídící pracovníci	684	24	740	25	783	25	796	25	112
2. Specialisté	9 463	32	10 358	34	11 357	34	11 559	34	2 096
3. Techničtí a odborní pracovníci	3 776	39	4 450	40	4 836	40	4 866	40	1 090
4. Úředníci	3 586	57	4 151	55	4 858	54	4 833	54	1 247
5. Pracovníci ve službách a prodeji	2 907	57	3 432	57	4 001	57	3 919	56	1 012
6. Kvalifikovaní prac. v zem., les., ryb.	66	27	70	27	91	28	118	35	52
7. Řemeslníci a opraváři	2 973	8	3 047	8	3 437	9	3 532	9	559
8. Obsluha strojů a zařízení, montéři	2 717	37	3 448	38	3 674	38	3 733	37	1 016
9. Pomocní a nekvalifikovaní prac.	8 542	41	9 255	41	9 576	39	9 250	39	708
0. Zaměstnanci v ozbrojených službách	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	34 714	38	38 951	39	42 613	38	42 606	38	7 892

- **Zastoupení cizinců registrovaných Úřadem práce v jednotlivých věkových kategoriích** – do 24 let, 25 až 39 let, 40 až 59 let a 60 a více let v polovině roku 2020 bylo následující. Cizinci ve věku do 24 let představovali více než desetinu cizinců registrovaných Úřadem práce (10,7 %; 4 551 osob). Cizinci ve věkové kategorii od 25 do 39 let tvořili více než polovinu (55 %; 23 294 osob), téměř tři desetiny představovali cizinci ve věku od 40 do 59 let (29,7 %; 12 667 osob) a konečně cizinci ve věku 60 let a více se na celkovém počtu cizinců registrovaných Úřadem práce podíleli bezmála dvacatinou (4,9 %, 2 094 osob). (ÚP Brno-město; data k 30. 6. 2020)
- **Bezmála dvě třetiny cizinců (65,9 %, 28 062 osob), kteří byli k 30. 6. 2020 registrováni Úřadem práce, dosáhli vzdělání s maturitou nebo vyššího (úplné střední všeobecné nebo odborné s maturitou, vyšší odborné, bakalářské, magisterské, doktorské. Vzdělání bez maturity (bez vzdělání, neukončené základní a základní, nižší střední nebo střední s výučním listem, střední bez maturity) dosáhla téměř třetina z nich (32,6 %, 13 883 osob). Vzdělání nebylo zjištěno či uvedeno u 661 osob registrovaných Úřadem práce (1,6 %).**

Graf 14: Podíly cizinců registrovaných Úřadem práce podle nejvyššího vzdělání, Brno-město, 2020

(k 30. 6.)



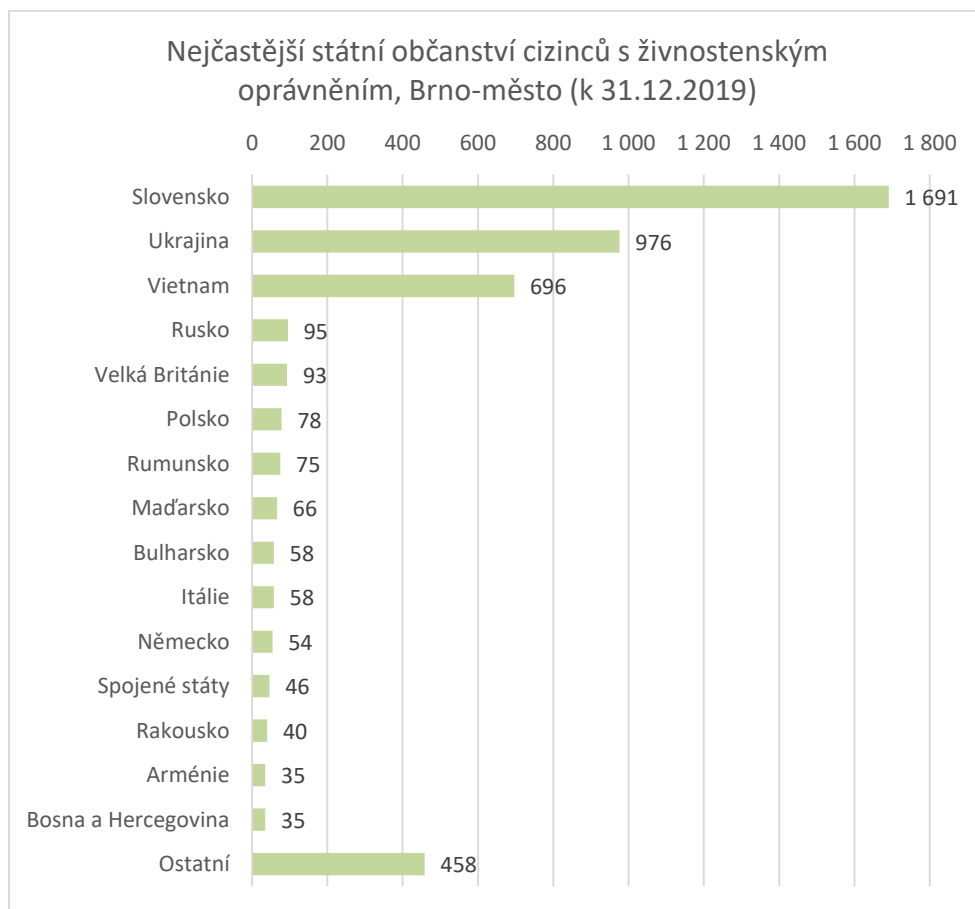
- Na konci června 2020 bylo v okrese Brno-město registrováno 4 621 cizinců s živnostenským oprávněním, z toho více než sedm desetin představují muži (71,8 %, 3 320 mužů) a necelé tři desetiny ženy (28,2 %, 1 301 osob). Počet cizinců s živnostenským oprávněním meziročně narůstal, od konce roku 2017 do poloviny roku 2020 se jejich počet zvýšil o 441 osob (ze 4 180 osob na konci 2017 na 4 621 osob v červnu 2020). (ÚP Brno-město; data k 31. 12. 2017 – 2019 a 30. 6. 2020; ČSÚ - Cizinci s platným živnostenským oprávněním)

Graf 15: Počet cizinců s živnostenským oprávněním, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)



- **Občané Slovenska byli v Brně-městě k 31. 12. 2019 nejčastějšími držiteli živnostenského oprávnění (37,1 %, 1 691 osob), následovali je občané Ukrajiny (21,4 %, 976) a Vietnamu (15,3 %, 696 osob).** Občané dalších států se na celkovém počtu cizinců s živnostenským oprávněním podíleli 2,1 % a méně – Ruska (2,1 %; 95 osob), Velké Británie (2 %, 93 osob), Polsko (1,7 %, 78 osob), Rumunsko (1,6 %, 75 osob), Maďarsko (1,4 %, 66 osob), Bulharsko (1,3 %, 58 osob), Itálie (1,3 %, 58 osob), Německo (1,2 %, 54 osob) a Spojené státy (1 %, 46 osob). Zastoupení cizinců s jiných států již nedosahovalo ani 1 % z cizinců s živnostenským oprávněním.

Graf 16: Nejčastější státní občanství cizinců s živnostenským oprávněním, Brno-město, 2019 (k 31. 12.)

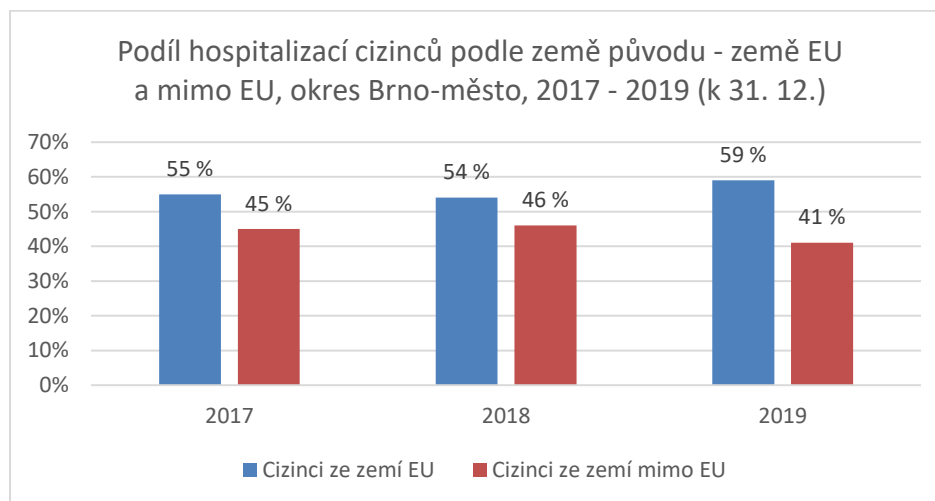


Zdraví jako hodnota

- **V průběhu roku 2019 bylo v okrese Brno-město zaznamenáno 5 955 hospitalizací cizinců, z čehož více než polovinu představovaly hospitalizace žen (53 %, 3 164 osob) a méně než polovinu hospitalizace mužů (47 %, 2 791 osob). Téměř tři pětiny hospitalizací představují hospitalizace cizinců ze zemí EU (59 %, 3 536 osob) a o málo více než dvě pětiny hospitalizace cizinců z ostatních zemí (41 %, 2 419 osob). (ÚZIS ČR, Roční výkaz; data k 31. 12. 2019)⁹**
- Srovnáním počtu hospitalizací cizinců v průběhu roku 2017 až 2019 dospějeme ke zjištění, že jejich počet narůstá. V roce 2017 bylo v okrese Brno-město evidováno 4 783 hospitalizací cizinců, v roce 2018 již 5 269 hospitalizací a v průběhu roku 2019 již zmíněných 5 955 hospitalizací cizinců. Počet hospitalizací cizinců v roce 2019 byl o 13 % vyšší než v roce 2018 a o 22 % vyšší než v roce 2017. (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2017 - 2019; data k 31. 12.)
- **Hospitalizované cizince v průběhu všech sledovaných let 2017 až 2019 z více než poloviny představují ženy (53 % až 55 %) a z méně než poloviny muži (45 % a 47 %).** (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2017 - 2019; data k 31. 12.)
- **V průběhu let 2017 až 2019 byli častěji hospitalizováni cizinci ze zemí EU, než cizinci z jiných zemí. Podíl hospitalizací cizinců ze zemí EU v roce 2017 dosahoval 55 %, v roce 2018 činil 54 % a v roce 2019 dokonce 59 %.** (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2017 - 2019; data k 31. 12.)

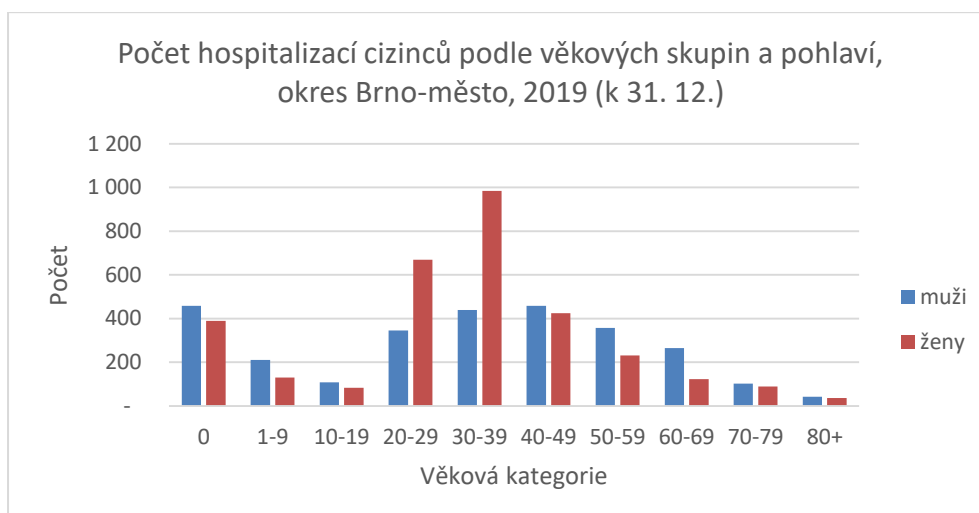
⁹ Data z NRHOSP se týkají pouze hospitalizovaných cizinců a byla zahrnuta všechna lůžková zařízení se sídlem v okrese Brno-město. NRHOSP nerozlišuje způsob úhrady péče a zahrnuje primárně péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění.

Graf 17: Podíl hospitalizací cizinců podle státní příslušnosti – země EU a mimo EU, okres Brno-město, 2017 – 2019 (k 31. 12.)



- Počtu hospitalizací cizinců podle věkových kategorií v roce 2019 se věnuje následující graf. **Nejvíce hospitalizací v roce 2019 se týká cizinců ve věku 20 – 39 let, jejichž podíl na celkovém počtu hospitalizovaných cizinců dosahoval více než dvou pětín (41 %; 2 441 případů).** Mezi hospitalizacemi jsou také početně silně zastoupeny hospitalizace cizinců ve věku 40 – 49 let (883 případů; 15 %) a dětí ve věku do 1 roku života (848 případů; 14 %). (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2019; data k 31. 12.)
- V průběhu sledovaných let 2017 až 2019 patří cizinci ve věku 20 – 39 let a do 1 roku života k nejpočetněji hospitalizovaným. Cizinci ve věku 20 – 39 let se na počtu hospitalizovaných cizinců v okrese Brno-město podílejí více než 40 % a děti do 1 roku života více než desetinou. (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2017 – 2019; data k 31. 12.)

Graf 18: Počet hospitalizací cizinců podle věkových skupin a pohlaví, okres Brno-město, 2019 (k 31. 12.)



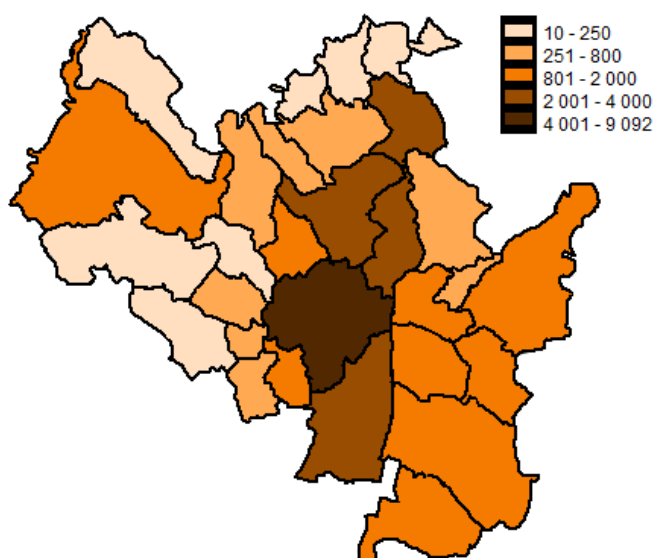
- **Zdravotní péči v Jihomoravském kraji v roce 2019 čerpalo 20 074 cizinců. Téměř tři pětiny z nich byly ze zemí EU (59 %; 11 874 osob) a o málo více než dvě pětiny z ostatních zemí (41 %; 8 200 osob).** (ÚZIS ČR, Roční výkaz; data k 31. 12. 2019)¹⁰
- **Cizinci ze zemí EU v roce 2019 nejčastěji hradili poskytnutou zdravotní péči ze zahraničního pojištění (57,9 %; 6 876 osob) či využili možnost platby v hotovosti (36,8 %; 4 369 osob).** Mnohem méně cizinci ze zemí EU hradili zdravotní péči ze smluvního pojištění v ČR (3,4 %; 413 osob) nebo byla hrazena státními orgány (1,6 %, 189 osob). Zdravotní péči neuhradilo 38 cizinců ze zemí EU (0,3 %), z toho v 17 případech byla platba na konci roku 2019 po lhůtě splatnosti. (ÚZIS ČR, Roční výkaz; data k 31. 12. 2019)
- **Cizinci pocházející ze zemí mimo EU preferovali úhradu v hotovosti (39,6 %; 3 246 osob) nebo prostřednictvím smluvního pojištění v ČR (34,6 %; 2 843 osob).** Dále byla zdravotní péče cizinců pocházejících ze zemí mimo Evropskou unii hrazena státními orgány (15,7 %; 1 291 osob) a nejméně z nich hradilo zdravotní péči ze zahraničního pojištění (9,8 %; 807 osob). Zdravotní péči neuhradilo 22 cizinců ze zemí mimo EU (0,3 %), z toho 16 osob po lhůtě splatnosti. (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2019; data k 31. 12.)
- Preferovaný způsob úhrady zdravotní péče se v průběhu let 2017 až 2019 neměnil. Cizinci ze zemí EU nejčastěji hradili zdravotní péči ze zahraničního pojištění a v hotovosti. Cizinci z ostatních zemí využívali možnosti platby v hotovosti a prostřednictvím smluvního pojištění v ČR. (ÚZIS ČR, Roční výkaz 2017 – 2019; data k 31. 12.)

¹⁰ Data o poskytnuté zdravotní péči zahrnují pouze péči o pacienty a náklady, které nejsou hrazeny ze zákonného veřejného zdravotního pojištění a poskytují je pouze poskytovatelé akutní lůžkové péče typu nemocnice bez ohledu na formu péče tj. lůžkovou či ambulantní.

Bydlení a veřejný prostor

- **Nejvíce cizinců žilo k 1. 1. 2020 v městské části Brno-střed (9 092 osob). Více než tři tisíce cizinců pobývaly v městské části Brno-sever (3 899 osob) a v části Brno-Královo Pole (3 789 osob).** Mezi městské části s více než 1 000 bydlícími cizinci patří také Brno-jih (2 483 osob), Brno-Židenice (1 929 osob), Brno-Slatina (1 473 osob), Brno-Líšeň (1 427 osob), Brno-Žabovřesky (1 327 osob) a Brno-Černovice (1 076 osob). V městské části Brno-Bohunice žilo 940 cizinců. Ve zbývajících městských částech počet bydlících cizinců nepřevyšuje 800 osob.

Mapa 3: Počet cizinců v městských částech Brna, 2020 (k 1. 1.)



Tabulka 15: Počet cizinců v městských částech Brna, srovnání let 2018, 2019 a 2020 (k 1.1.)

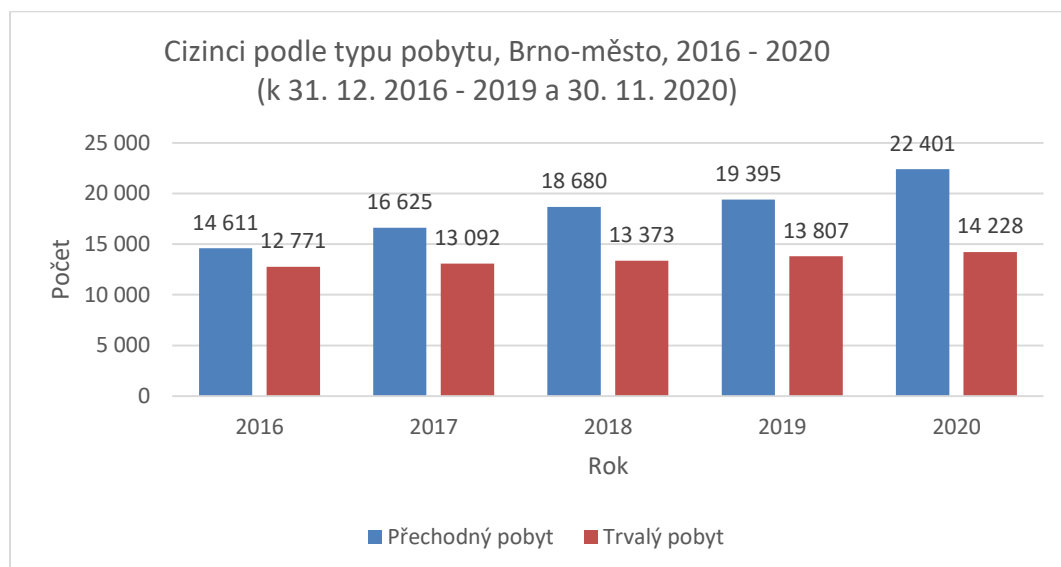
Městská část	Počet cizinců k 1.1.			Rozdíl let 2018 a 2020
	2018	2019	2020	
Brno-střed	7 116	7 688	9 092	1 976
Brno-sever	3 217	3 471	3 899	682
Brno-Královo Pole	2 967	3 126	3 789	822
Brno-jih	2 066	2 239	2 483	417
Brno-Židenice	1 615	1 705	1 929	314
Brno-Líšeň	1 377	1 393	1 427	50
Brno-Slatina	1 187	1 355	1 473	286
Brno-Žabovřesky	1 176	1 164	1 327	151
Brno-Černovice	892	920	1 076	184
Brno-Bystrc	802	827	888	86
Brno-Bohunice	774	810	940	166
Brno-Řečkovice a Mokrý Hora	682	703	792	110
Brno-Starý Lískovec	555	636	730	175
Brno-Vinohrady	493	506	558	65
Brno-Nový Lískovec	471	508	568	97
Brno-Tuřany	373	384	411	38
Brno-Medlánky	371	351	382	11
Brno-Komín	354	361	476	122
Brno-Kohoutovice	324	344	353	29
Brno-Maloměřice a Obřany	300	313	339	39
Brno-Chrlice	246	266	277	31
Brno-Jundrov	195	196	242	47
Brno-Žebětín	150	170	214	64
Brno-Bosonohy	146	137	118	-28
Brno-Ivanovice	93	82	80	-13
Brno-Jehnice	32	31	33	1
Brno-Kníničky	28	26	30	2
Brno-Útěchov	16	19	19	3
Brno-Ořešín	10	8	10	0
Neurčeno	22	17	19	-3
Brno CELKEM	28 050	29 756	33 974	5 924

- Nejvíce cizinců přibylo v průběhu let 2018 a 2019 (od 1. 1. 2018 do 1. 1. 2020) v městské části Brno-střed, kde byl zaznamenán nárůst o 1 976 osob, v Brně-Králově Poli o 822 osob a v Brně-severu s nárůstem o 682 osob. V Brně-jihu přibylo ve sledovaných letech 417 cizinců. Počet cizinců vzrostl o více než 200 osob také v městských částech Brno-Židenice (o 314 osob) a Brno-Slatina (o 286 osob). Nárůst cizinců v rozmezí 100 až 200 osob byl zaznamenán v částech Brno-Černovice (o 184 osob), Brno-Starý Lískovec (o 175 osob), Brno-

Bohunice (o 166 osob), Brno-Žabovřesky (o 151 osob), Brno-Komín (o 122 osob) a Brno-Řečkovice a Mokrá Hora (o 110 osob). Ve zbylých městských částech se jedná o meziroční nárůst cizinců v řádu několika desítek osob, vyjma Brna-Bosonohy a Brna-Ivanovic, kde se počet cizinců jen nepatrně snížil. Na počátku roku 2020 žilo v Brně-městě 33 974 cizinců. (MVČR; Informativní počet cizinců v obcích a městských částech 2018 – 2020; k 1. 1.)

- **Cizinci ve městě Brně pocházejí z více než tři pětiny ze zemí mimo EU (62,4 %; 20 603 osob) a necelé dvě pětiny z nich má státní občanství některého ze států EU (37,6 %; 12 395 osob).** Tento podíl se ve sledovaných letech 2017 až 2019 příliš neměnil – v roce 2017 činil podíl cizinců ze zemí mimo EU 62,7 % a v roce 2018 dosahoval 63,4 %. (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)
- **31. 12. 2019 žilo na území Brna 20 603 cizinců ze třetích zemí.** V posledních dvou letech se počet cizinců ze zemí mimo EU zvýšil z 18 481 osob k 31. 12. 2017 na zmíněných 20 603 k 31. 12. 2019, tedy o 2 122 osob (11,5 %). **Počet cizinců ze zemí EU 31. 12. 2019 dosahoval 12 395 osob.** Za období od konce roku 2017, kdy jich v Brně žilo 10 995, do konce roku 2019 jsme zaznamenali nárůst o 1 400 osob (12,7 %). (ČSÚ; Cizinci podle státního občanství, územní srovnání 2017 – 2019)
- Další sledovaným parametrem je typ pobytu cizinců. Zatímco ještě na konci roku 2014 počet cizinců s trvalým pobytem mírně převyšoval počet cizinců s přechodným typem pobytu, v dalších letech je tomu naopak – cizinců s přechodným typem pobytu přibývalo každoročně více než cizinců s pobytem trvalým.
- **Na území města Brna bylo k 30. 11. 2020 evidováno 22 401 cizinců s přechodným typem pobytu a 14 222 cizinců s trvalým pobytem.** Jak je patrné z grafu níže, v obou kategoriích cizinců každoročně přibývalo, v případě cizinců s přechodným pobytem je nárůst ztelnější. Od konce roku 2016 do 30. 11. 2020 přibylo 7 790 cizinců s přechodným pobytem (nárůst o 53,3 %) a 1 457 cizinců s pobytem trvalým (nárůst o 11,4 %). (MVČR; Cizinci s povoleným pobytem, informativní přehledy za rok 2016 – 2020, k 31. 12. 2016 – 2019, 30. 11. 2020)

Graf 19: Cizinci podle typu pobytu, Brno-město, 2016 – 2020 (k 31. 12. 2016 – 2019, 30. 11. 2020)



Seznam grafů, tabulek a map

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu cizinců ve třech krajích ČR s nejvyšším počtem cizinců, 2017 – 2020 (k 31. 12.).....	16
Graf 2: Vývoj počtu cizinců v Brně-městě a Jihomoravském kraji, 2017 – 2020 (k 31. 12.)	17
Graf 3: Vývoj počtu cizinců ze zemí EU a mimo EU v Jihomoravském kraji, 2017 – 2019 (k 31. 12.)	18
Graf 4: Vývoj počtu cizinců v Brně-městě v letech 2004 až 2019 (k 31. 12.)	19
Graf 5: Cizinci podle pohlaví, Brno-město, 2019 (k 31. 12.).....	20
Graf 6: Počet cizinců podle věku – pětileté věkové skupiny, Brno-město, 2018 (k 31. 12.)	20
Graf 7: Počet cizinců v okrese Brno-město podle pohlaví a věku, 2018 (k 31. 12.)	22
Graf 8: Nejčastější občanství cizinců ze zemí EU, Brno-město, 2020 (k 30. 11.)	23
Graf 9: Čtyři nejčastější občanství cizinců ze zemí mimo EU, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 19, 30. 11. 2020)	24
Graf 10: Vývoj počtu žáků-cizinců na základních školách, Brno, školní roky 2017/18 - 2019/20 (k 30. 9.)	28
Graf 11: Vývoj počtu žáků-cizinců na středních školách, Brno, školní roky 2017/18 - 2019/20 (k 30. 9.).....	31
Graf 12: Počet a podíl cizinců mezi studenty VŠ, Brno, srovnání let 2017/18 až 2019/20 (k 30. 9.)	34
Graf 13: Cizinci registrovaní Úřadem práce, Brno-město, 2020 (k 30. 6.)	47
Graf 14: Podíly cizinců registrovaných Úřadem práce podle nejvyššího vzdělání, Brno-město, 2020 (k 30. 6.)	49
Graf 15: Počet cizinců s živnostenským oprávněním, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020)	50
Graf 16: Nejčastější státní občanství cizinců s živnostenským oprávněním, Brno-město, 2019 (k 31. 12.).....	51
Graf 17: Podíl hospitalizací cizinců podle státní příslušnosti – země EU a mimo EU, okres Brno-město, 2017 – 2019 (k 31. 12.)	53
Graf 18: Počet hospitalizací cizinců podle věkových skupin a pohlaví, okres Brno-město, 2019 (k 31. 12.).....	53
Graf 19: Cizinci podle typu pobytu, Brno-město, 2016 – 2020 (k 31. 12. 2016 – 2019, 30. 11. 2020).....	58

Seznam tabulek

Tabulka 1: Deset nejčastějších státních občanství cizinců ze zemí EU a mimo EU, Brno-město, srovnání let 2017–2020 (k 31. 12. 2018 a 2019, 31. 11. 2020).....	23
Tabulka 2: Deset nejčastějších státních občanství cizinců ze zemí mimo EU, Brno-město, srovnání let 2017–2020 (data k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 11. 2020).....	25
Tabulka 3: Nejčastější státní občanství žáků-cizinců v MŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2020)	27
Tabulka 4: Mateřské školy podle počtu žáků s cizím státním občanstvím v okrese Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019).....	27
Tabulka 5: Nejčastější státní občanství žáků-cizinců v ZŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019).....	29
Tabulka 6: Základní školy podle počtu žáků s cizím státním občanstvím v okrese Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019).....	30
Tabulka 7: Nejčastější státní občanství žáků-cizinců v SŠ, okres Brno-město, školní rok 2019/20 (k 30. 9. 2019).....	32
Tabulka 8: Nejčastější státní občanství studentů-cizinců na VŠ s místem výuky v Brně-městě, akademický rok 2019/20 (k 30. 9. 2019).....	35
Tabulka 9: Počet cizinců registrovaných Úřadem práce v kategoriích CZ-ISCO 1-3 podle pohlaví, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020).....	37
Tabulka 10: 15 nejčastějších státních příslušností cizinců registrovaných ÚP v kategoriích CZ-ISCO 1-3, Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 a 2019, 30. 6. 2020).....	38

Tabulka 11: Kriminalita: spáchané a objasněné skutky v Jihomoravském kraji, 2019	43
Tabulka 12: Počet cizinců registrovaných Úřadem práce – Cizinci z EU/EHP a Švýcarska a třetích zemí podle typu povolení a pohlaví (k 31. 12. 2017 – 2019, 30. 6. 2020).....	45
Tabulka 13: Nejčastější státní občanství cizinců registrovaných ÚP, okres Brno-město, 2017 - 2020 (k 31. 12. 2017 - 2019 a 30. 6. 2020)	46
Tabulka 14: Počet cizinců registrovaných ÚP podle kategorií CZ-ISCO, Brno-město (k 31. 12. 2017 - 2019 a 30. 6. 2020)	48
Tabulka 15: Počet cizinců v městských částech Brna, srovnání let 2018, 2019 a 2020 (k 1.1.)	56

Seznam map

Mapa 1: Cizinci v krajích ČR, 2020 (30. 9.)	15
Mapa 2: Cizinci v okresech ČR, 2020 (30. 9.)	15
Mapa 3: Počet cizinců v městských částech Brna, 2020 (k 1. 1.)	55